

כוכב לא מוכר
רונאלד יוסטון
חגים שמחים עם...
TIMOTHY DALTON
JAMES BOND 007
THE LIVING DAYLIGHTS
THE PIRATE
WARNER HOME VIDEO
1955
זעקת הקרב
ROUND MIDNIGHT
007 באזור המסוכן
WARNER HOME VIDEO
STANLEY KUBRICK'S
WARNER HOME VIDEO
CMC HOME VIDEO
טייקון
VICTIMS
התפוז המכני
סוף סוף הותר להפצה בוידאו
להשיג בספריות הוידאו המובחרות.
WARNER HOME VIDEO
United Artists
מופץ ע"י: החברה הכללית למוסיקה (1973) בע"מ — הד ארצי רח' החילזון 4, רמת-גן, טל. (03)7525654

סביב הכדור
מאיר ריפמן

יעקב ביטון · משה מרבוס · אדיר שמיר · אבי חדד · יעקב בלדב

שוק השוערים יפרח הקייץ

המחסור בשוערים מצטיינים בשתי הליגות הבכירות – חמור ■ רק חמש קבוצות ימשיכו להעסיק את שועריהן כיום, גם בעונת הכדורגל הבאה ■ תמונת מצב זמנית לקראת השוק הצפוי בפגרת הקייץ

שוערים היו תמיד המיצרך החשוב והמבוקש ביותר לקבוצת כדורגל. לקראת העונה הבאה – ורומה שהפעם העניין חמור עוד יותר מכל עונה קודמת – מתחבטות רוב הקבוצות בשתי הליגות העליונות בבעיית שוערים. התוצאה: בפגרת הקיץ צפוי "שוק" ער מאד של שוערים.

אין בעיית שוער לעונה הבאה בקבוצות: מכבי נתניה (יעקב בלידב), שמשון (אבי חדד), הפועל כפ"ס (אדיר שמיר), צפרירים חולון (יעקב ביטון), מכבי ת"א (משה מרבוס, ישאר כנראה). בכל יתר ה"לאומיות", מעמד השוערים איננו ברור:

● בית"ר ירושלים זקוקה לשוער ברחיפות, אחרי שהוותיק יוסי מזרחי הודיע על פרישה.

● בהפועל ירושלים, הנמצאת בעמדת חזרה ללאומית, יש את ארי סויסה (משואל לעונה נוספת מבית"ר) אך עוד לפני שהיה סיכום עם המאמן דוד שוייצר, החלו גישושים אצל אבי ליברמן מבית"ר ת"א, ויעקב אסייאג מבני־יהודה. למרות שרשמית נאמר שאסייאג סיכם בבני־יהודה, הנושא כנראה איננו סגור סופית. אותם הדברים גם אמורים בליברמן (קיבל הצעה ממכבי שעריים). מעמדו שם לא ברור. אם ליברמן לא ימשיך, תחפש בית"ר ת"א שוער אחר. המועמד העיקרי: עומר סביאן ממכבי פ"ת.

● השוער גיורא אנטמן שהצליח העונה בהפועל באר־שבע, חוזר אוטומטית להפועל חיפה שהשאילה אותו, אך הוא לא ישחק שם. ב"ש תשמח להשאירו. חיפה מוכנה להמשיך ולהשאיל את אנטמן לשלוש שנים נוספות, תמורת 75 אלף דולר (שליש מסכום זה, לעונה). חיפה רוצה לרכוש לצמיתות את אריה חביב, ששאלה ממכבי נתניה. חיפה מוכנה לשלם 50 אלף דולר לנתניה.

● אריה חביב קיבל הצעה מהפועל טבריה, להצטרף לקבוצה זו אם תעפיל ללאומית. עקב המאבק הניטש בין חיפה לטבריה על העלייה ללאומית, נגנז המו"מ כרגע, עד להכרעה.

● להפועל פ"ת יש עניין שקט באנטמן, אם המאמן אברהם גרנט נשאר שם. שכן, יש חוסר שביעות רצון כללית מהשוער הנוכחי, רוני גרבי, שעשוי למצוא עצמו מוחלף.

● במכבי חיפה מקווים שהשוער בוני גינצבורג ישאר;

● בהפועל לוד רוצה יעקב בנדיס לעזוב;

● בהפועל ת"א רוצים לוותר על אריה אלטר, שסיים את חוזהו.

"האסון הכלכלי" של הגמר־רגל

הפטנט החדש שהוכנס לכדורגל הישראלי – הגמר־רגל – טוב לקבוצות שנאבקות על האליפות (בלאומית), על שני כרטיסי העלייה ללאומית (מהארצית), ונגד הירידה (בארצית), אבל כל יתר הקבוצות, איבדו בו עניין.

יותר ויותר ראשי ומנהלי קבוצות, טוענים "אין לנו למעשה עבור מה לשחק" והם מודאגים מאוד ולוא רק מחמת ההיבט הכלכלי. הסיבה: במקרה של נצחונות, הדבר עולה להם בתשלום מענקים לשחקנים. מנגד, משום שמשחקי קבוצותיהם איבדו עניין, לא בא קהל (הוא מילא לא בא עוד קודם) – ואין הכנסה. הפירוש המעשי של משחקי הגמר־רגל, עבורם, הוא פשוט: יש הוצאות – ואין הכנסות.

הגיעו הדברים עד כדי כך, שמנהלי הקבוצות ממש מתפללים ומייחלים שהשחקנים לא ינצחו, כדי שלא יצטרכו לשלם להם מענקי נצחון...

דוגמא למה שהוגדר כ"אסון הכלכלי" שהמיט הגמר־רגל על קבוצות אחרות: מכבי יבנה (ארצית). היא הבטיחה מקומה בגמר־רגל העליון, עוד לפני מחזור הנעילה. במחזור ה־26 (האחרון שלפני הגמר־רגל) ניצחה בבית את הפועל ר"ג (1–0). מחמת חוסר העניין במשחק, ההכנסה בו היתה רק 800 ש"ח (!), אך הנצחון היה יקר מאד לכיסו של יו"ר יבנה, חיים היגרי, שנדרש לשלם מענקי נצחון בסכום של 12 אלף ש"ח – פי 15 מההכנסה (!).

מינוי המאמנים פתח את מסע הניחושים

עוד לפני שזימנו את הסגל שלהם לאימון הראשון, יש רבים העוסקים בניחושים ובהערכות, מי השחקנים שייהנו מהזימון לסגל הנבחרת שתוקם לאחר עידן מיליאנקו מיהיץ', בידי הצמד הישראלי – יצחק שניאור ויעקב גרונדמן.

ברור שמשה סיני – שהתאמן תחת שרביטם של השניים בהפועל ת"א – יחזור לנבחרת. גם הוא הכריז שחזר בו מפרישתו מהנבחרת, שהיתה בגלל מיהיץ'. אבל יש עוד שחקנים בהפועל ת"א, שמחכים לזימון לסגל, בזכות הצלחתם העונה בקבוצה, בניהולו של ...שניאור. הוזכרו שמותיהם של: יוסי זאנה, יעקב סגל, יהודה עמר, וגם רמי ארמה ודוד הרשליקוביץ'.

במכבי נתניה מזכירים את ה"קשר המשפחתי" של שניאור למאמן הקבוצה, זאב זלצר. מכך מסיקים כי יחזור לסגל החלוץ יגאל מנחם, ומדברים גם על אלעד קורן.

אחרים העריכו שאם מיהיץ' היה נשאר בתפקידו, היה שלום תקווה מודיע על פרישתו מהנבחרת. תקווה עצמו סירב לדבר על כך.

מי שמכיר את יושרם של שניאור וגרונדמן, יודע שרק טובת העניין לנגד עיניהם, ולא חשבון זה או אחר. אין לחשוד בכשרים.

שבוע ספורט

מודעות: נילה שניידר טל': (03)439442

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: לוסי קזמיר, יגאל אופיר
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

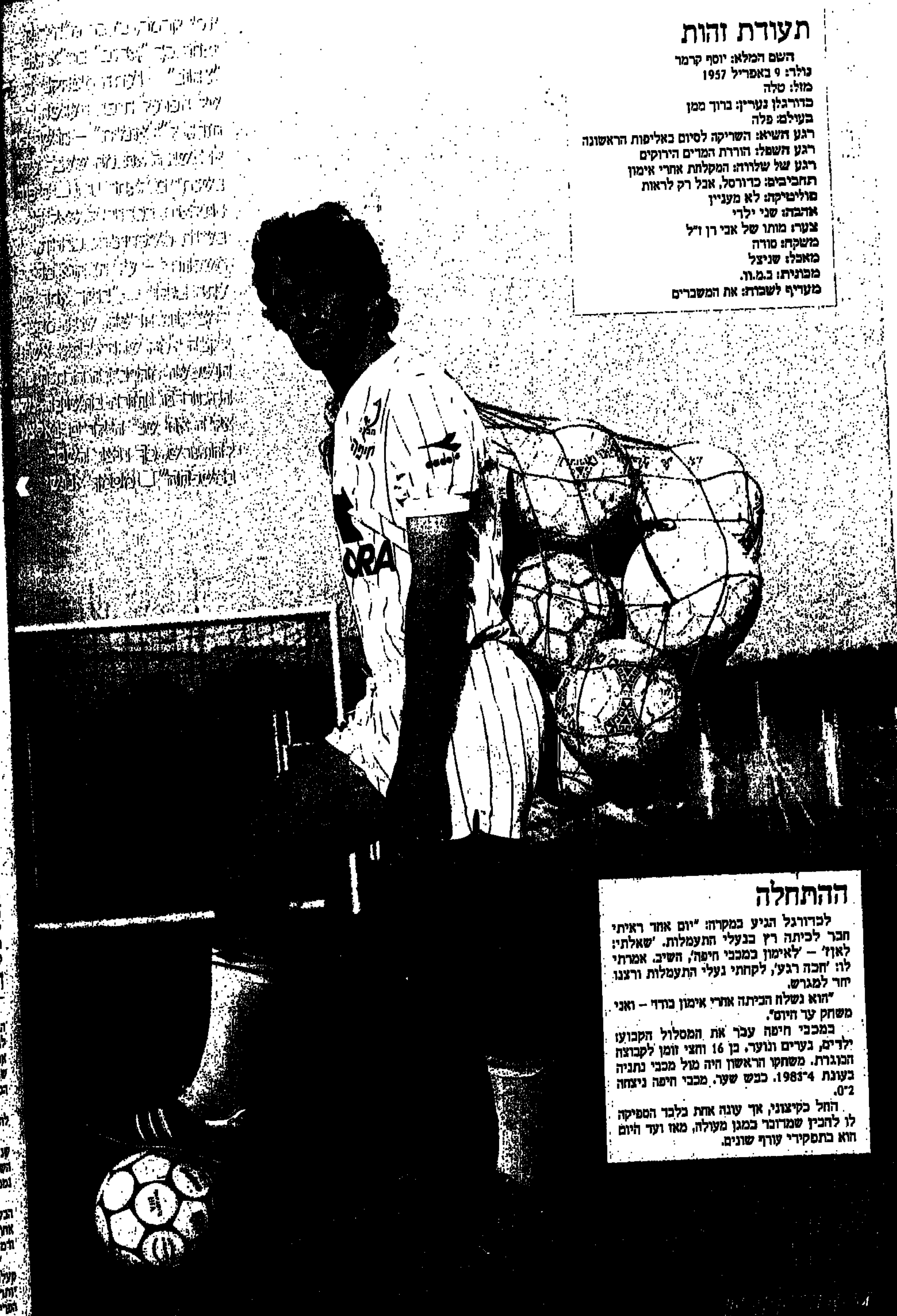
בשער

אלי כהן, (עם אשתו ובנו), הלב של הפועל ת"א והאחים שמעון (מימין) ויגאל מנחם, מנועי נתניה. (צילם: עדי אבישי)

מה בגליון

תעודת זהות

השם המלא: יוסף קרמר
נולד: 9 באפריל 1957
מזל: טלה
כדורגלן נערץ: ברוך ממן
בעולם: פלה
רגע השיא: השריקה לסיום באליפות הראשונה
רגע השפל: הורדת המדים הירוקים
רגע של שלווה: המקלחת אחרי אימון
תחביבים: כדורסל, אבל רק לראות
פוליטיקה: לא מעניין
אהבה: שני ילדי
צער: מותו של אבי רן ז"ל
משקה: סודה
מאכל: שניצל
מכונית: ב.מ.וו.
מעדיף לשכוח: את המשברים

ההתחלה

לכדורגל הגיע במקרה: "יום אחד ראיתי חבר לכיתה רץ בנעלי התעמלות. 'שאלתי: לאן?' – 'לאימון במכבי חיפה', השיב. אמרתי לו: 'חכה רגע', לקחתי נעלי התעמלות ורצנו יחד למגרש.

"הוא נשלח הביתה אחרי אימון בודד – ואני משחק עד היום".

במכבי חיפה עבר את המסלול הקבוע: ילדים, נערים ונוער. בן 16 וחצי זומן לקבוצה הבוגרת. משחקו הראשון היה מול מכבי נתניה בעונת 4־1983. כבש שער. מכבי חיפה ניצחה 0־2.

החל כקיצוני, אך עונה אחת בלבד הספיקה לו להבין שמקומו במגן מעולה, מאז ועד היום הוא בתפקידי עורף שונים.

יונתן הללי

אחרי שזכה עם מכבי חיפה בשתי אליפויות רצופות, ספג יוסי קרמר בשנתיים שלאחר מכן שתי מהלומות קשות, שהיה בהן כדי להפיל לקרשים כל ספורטאי. אבל מי שידוע כבעל עצמות ברזל ולב מפלדה – לא נכנע. היום, אחרי ההתאוששות הוא שוב מככב בהצלחה, חסרת תקדים מבחינתו, כעמוד התווך בחוליית העורף של הפועל חיפה, הדוהרת ללאומית.

250 הופעות במכבי חיפה. 6־7 בהפועל ת"א, קרוב ל־2 עונות במכבי ת"א – ועכשיו בהפועל חיפה.

פניו המחוספסות ומשחקו הקשוח, אינם מעידים על רגישותו הרבה לפרטים קטנים הקשורים בו ובסובבים אותו. אחרי 250 הופעות במדים הירוקים, כרנים לפניו ולא מעטים אחריו – קיבל את הגט: "לא הייתי רק שחקן במכבי חיפה; הייתי ונשארתי מעריץ והרגע שבו הבנתי שאני עוזב, חקוק היטב בזכרוני. הפצע פסק לדמם, אך צלקת נשארה. מי יודע, אולי המעגל ייסגר פעם ועוד אחזור לאהבתי".

המעבר החד מהירוקים לאדומים של הפועל ת"א, היה אמור להוות עבורו זינוק מחודש אל הורקורים. אך הפתיחה, גם בהיכל הכדורגל היתה קשה. מאמן הפועל ת"א דאז דוד שוייצר, גיבש הרכב שממנו נעדר מגן הרכש מחיפה וקרמר סופסל, מחמת פציעה. כשהחלים הבין שהנצחונות שרשמה "האימפריה האדומה" יקשו עליו להשתלב כ־11 שלה. בצער דרמטי החליט לקום וללכת – חצה את הכביש ונחת במקום שבו הציעו לו עוד קודם לכן "שטיח צהוב".

מכבי ת"א – המועדון עתיר המסורת קיבלו באהבה, ועד מהרה הגיד שם ומצא לעצמו מקום של קבע בחוליית העורף התל־אביבית. הגיע מהר מאוד להבנה עיוורת עם הקפטן, אבי כהן. העונה הראשונה במכבי ת"א היתה מוצלחת. המאמן שמעון שנהר מיהר להכריז: "הוא נחוץ לי לעוד עונה".

קרמר: "כשמצטרפים לקבוצה חדשה קיימות 3 אפשרויות: שיאמרו עליך בסוף העונה 'אכלנו לוקש'; או 'היה נחמד. אתה עולה כיתה, אבל לא בבית ספרנו'; או 'היה נעים לנו איתך ועוד יותר נעים אם תמשיך'. למרות שכל השנים הייתי רחוק מהכותרות ונחשבתי לשחקן שעושה את העבודה השחורה – ההחתמה לעונה נוספת במכבי ת"א, התמיאה לי".

לא על הכדורגל לבדו יחיה שחקן בישראל ולכן מאז שיחרורו מצה"ל הוא עובד בצי"ם והמעבר לת"א היה בו גם איום ממשי לחיסול הקריירה שלו שמחוץ לספורט. הנסיעות הרבות, מדי יום מחיפה לאימוני ומשחקי מכבי ת"א, "היו מתישות, קשות, לעיתים יצרו גם מצב מרכא. אך לא נשברתי וגם לא ויתרתי. המשכתי לעבוד בצים ולשחק בת"א", סירב שמר להרים ידיים.

המהפך הגדול

בגט הכואב ממכבי חיפה לא תמו תלאותיו. עתה הגיע תורו של המשבר המשפחתי, עליו הוא מוכן לדבר כיום בגלוי, בחשיפה ראשונה מסוגה. בעקבות אותו אירוע פקד אותו גם משבר נפשי לא קטן שגרר ירידה דרסטית בכושר: "ראיתי את סוף הכדורגל שלי מול העיניים".

יוסי קרמר – אב מסור, בעל דואג – נאלץ להתמודד עם הגט הכואב יותר, הגט מרעייתו.

"לא רציתי להתגרש. היתה לי אשה טובה, שנשארה אמא נפלאה לשני ילדי. אבל המציאות לא השאירה לי ברירה אחרת. הפירוד הכואב היה בלתי נמנע".

לראשונה מדבר קרמר בגילוי לב של ממש על הבעיות שהטרידוהו בשנתיים האחרונות, חושף את אחת התקופות הקשות שעבר ועיניו מבריקות מדמעות זולגות על לחייו.

"התגוררנו בסביבה של דתיים והזמן והמקום קעלו על אשתי. מיום ליום נעשתה מאמינה גדולה יותר ויותר. התאהבה בדת. תחילה, זה לא כל כך הפריע לי. אינני אנטי־דתי ובטח כשמדובר ברעייתי. הייתי מוכן להיות פשרן גדול. אך הבעיות החלו כשהעולמות שלנו נפרדו. הילד גדל ועמד לפני כניסה לכיתה א'. היא רצתה בבי"ס דתי ואני בבי"ס רגיל. רציתי שבכורי יהיה איתי בשבתות במגרשים והיא רצתה אותו בבית כנסת. אני רציתי חינוך רגיל והיא בחינוך דתי, גם בבית. הבלגתי חודשים ארוכים. ניסיתי שלא לשבור את המסגרת המשפחתית. בסך הכל אהבתי את ילדי ואת אשתי ורציתי בשלמות. אבל מיום ליום הרגשתי כאילו חבל מתהדק סביב צווארי. היו שלבים שהיא ניסתה לשכנע אותי ללכת בדרכה, אבל הבנתי שמבחינתי, חבל על הזמן.

"אני לא מאחל לאיש לעבור תקופה כזו בביתו ולא משום שהפנייה לדתיות היא נוראה. השינוי באורח החיים היה, מבחינתי, קיצוני. חייתי שנים עם אשה חילונית, כפי שהיכרתי – והנה קמתי בוקר אחד לשינוי כל הרגלי מקצה לקצה.

"בכל אותה תקופה המשכתי מדי יום לעשות את הדרך מחיפה לאימוני מכבי ת"א. היו לי שעות וקילומטרים ארוכים של מחשבות ושאלות: מה יהיה? מה עושים? מה עם הילדים? איך חיים? עם מי ולמה? – הדבר בא לידי ביטוי בכושרי במגרש. וגם אם אני עשוי מברזל, כפי שאומרים עלי, לא יכולתי לספוג הכל. איבדתי את מקומי בהרכב מכבי ת"א והיו רגעים שאמרתי לעצמי: 'הנה הכל מתמוטט: הכדורגל, המשפחה, ממש לנגד עיני'.

"שנהר ידע בדיוק מה עובר עלי. הוא הוציא אותי מההרכב ל־6־7 משחקים, כי הראש שלי לא היה בכדורגל. הייתי עסוק בשאלה איך מפסיקים את הסבל האישי. הרגשתי שהילדים נקרעים בין אביהם לאמם. המתחים היו גדולים, הבלגן חרג מכל פרופורציה. ידעתי שאין דרך חזרה. יחד החלטנו לנטוש את החיים המשותפים.

"השארתי לאשה את הכל, עזבתי בית חם, אבל ידעתי שאני משאיר את ילדי בידי אם נפלאה. היום בני שירן הוא בן 8, בתי דורין בת 3 – והם הדבר היקר לי ביותר. הם, לפני הכל. אני מרבה לדאוג להם, מבקש לדעת כל מה שמתרחש עמם. נשארתי ביחסים טובים עם אמם. היום אני מבין שבחרה בדרכה ואני בדרכי. התרגלתי לכך וזה היה קשה וכואב. לפעמים בא לי לצרוח מכל דבר. גם הילדים הבינו שאני מצוי בדרך אחרת. הם הלכו בדרכי האם. טיילתי לא מכבר עם בני ברחוב ופתאום הבחנתי שהוא ניפתיר את הציציות והכיפה. ידעתי שאסור לתת לו את הרגשת הבושה. אמרתי לו: 'שירן, לא צריך להכניס את הציציות והכיפה. לך בדרכך והיה גאה בה'. היום אין מחסומים וכולנו מתנהגים חופשית. לא אפגע באשה ובילדים לעולם. אני חי את חיי והם את חייהם".

אבל המציאות הוזקה

אחרי שהתגרש מאשתו, באה ההתאוששות. לזכותו של שנהר, מספר קרמר, הוא העניק לו יחס נפלא: "מולי שהגעתי למועדון כזה". אחרי תקופה קצרה חזר לעצמו וגם להרכב. שיחק במרבית העונה, בחצי הגמר ובגמר. הזכיה בגביע המדינה היתה נחמה פורתא לשנה קשה.

ג'וני הרדי הוא האיש שקרמר חב לו את היותו כדורגלן: "האיש הזה גידל אותי מנוער. לקח אותי לביתו, כאשר היו לי בעיות בבית, כאשר אמא חלתה ולקתה בהתמוטטות עצבים ושני אחי הופנו לפנימיה ואחיותי התפזרו. נשארתי לבדי בבית והסתובבתי ברחובות. ג'וני זרק לי את חבל ההצלה. אלמלא הוא, אינני בטוח שהייתי פה היום".

תלמיד מצטיין

היום, אחרי כל העליות והירידות, הוא שוב בקו־עליה – "טפו, טפו", הוא מקיש על השולחן: "הגעתי להפועל חיפה עם הרבה קרדיט שצברתי. לא קבוצה מבריקה, אבל בהחלט קבוצה שקשה לנצח אותה. גם אני מסכים שההגנה זה החלק החזק שבה ואני שמח להיות חלק מזה".

ההצלחה הנוכחית שלו ושל קבוצתו אינה רק של השחקנים, גם של המאמן רוני דורה: "הודרכתי אצל מאמנים לא מעטים. רוני הוא אחת ההפתעות שלי: צעיר, שקיבל לראשונה בקריירה שלו קבוצה גדולה ומתנהג ממש כמו מאמן עם ותק של 40 שנה. זה ראוי להערכה. אומרים שהוא תלמידו של דוביר שוייצר. זה ששוייצר מורה טוב ידעתי – אבל שדורה תלמיד מצטיין – למדתי העונה".

תכונת יסוד: לא מתפשר

"למרות שלא זכה לחשיפה לה הוא ראוי, יוסי קרמר הוא כדורגלן מיוחד במינו. על המגרש – לוחם כארי, חסר פשרות, לעיתים מעט נוקשה, ממוקמע בצורה מדהימה. מחוץ למגרש – דבר אמיתי", אומר עליו מאמנו הנוכחי, בהפועל חיפה, רוני דורה.

דורה: "יוסי הוא מהגורמים המרכזיים לכך שההגנה שלנו, העונה, יציבה וחזקה. יודע למלא את תפקידו בצורה כמעט מוחלטת, עושה זאת בעזרת הנסיון שצבר. אין לי ספק שכל מאמן היה רוצה בשחקן עורף כמוהו".

ואהי ארמלי ששיחק עמו שנים אחרות: "כשהוא בעורף אתה יודע שיש כם שקט. כשהיינו עולים לשחק, הייתי מוודא מי החלוץ שישחק מול קרמר ובליבי הייתי אומר: 'החלוץ הזה לא יבקיע היום גולים'. קרמר איננו מתפשר וזו תכונה שצריכה להיות לכל כדורגלן, במיוחד לשחקן הגנה".

זכרונות

גם את אשתו הכיר במגרש הספורט: "היא היתה אצנית, רצה סביב לאיצטדיון כשאני הייתי במגרש. למרות שעשתה זאת במעגלים, נפגשנו", סיפר קרמר.

"אינני שוכח את חצי הגמר מול מכבי ת"א (4־4), בעונת 3־1982. אלו היו 120 דקות של כדורגל דרמטי, מעניין ולדעתי היה זה המשחק הטוב ביותר בהיסטוריה של הכדורגל בישראל.

"לא אשכח את העונה שעלינו ללאומית ב־1־1980 עם ג'וני הרדי וכמובן את האליפויות עם מכבי חיפה והגביע עם מכבי ת"א".

מי שחושב שלקרמר "בטן מלאה" על המאמן שלמה שרף, שבתקופתו עזב את חיפה – טועה: "לאמיתו של דבר שרף התנגד שאעזוב את הקבוצה. ניסה לשכנע אותי להישאר, אבל ראיתי שזה לא עסק ששחקן בגילי יתגלגל מן הספסל להרכב והעדפתי שדות אחרים".

קרמר זוקף את ההצלחה בעידן שרף לזכות שנייםא "ג'וני, שהכין את הקבוצה ושרף שהחדיר בנו כדורגל טוב והביא לחיפה מושגים שלא ידענו עליהם קודם לכן".

את הישגי חיפה הוא זוקף גם לזכות רוזנטל, סלקטר, מיילי, ארמלי וממן – חברו הטוב ביותר. קרמר: "הוא עוד מוקרם מדי משך את הקבוצה למעלה מ־10 שנים. אני בטוח שהיום מצטערים שאיננו כאן".

צבי וייצנר, שלדבריו קיפח אותו, כלכלית, שנים לא מעטות, מוגדר על ידו כמי שעשה, למרות הכל, "עבודה טובה".

על נפילת מכבי חיפה הוא מביע בצער: "הרבה שחקנים עזבו מוקדם מדי ולחבריל אלפי הבדלות איבדנו גם את הגדול מכולם – אבי רן. בשבילי הוא היה כמו אח צעיר: אבין, אני ופרן. ביקשני לא אחת לתמוך באבי רן בתקופות הקשות שבהן התגלגל מן ההרכב לספסל.

"לא אשכח את [illegible]

על המסמר

עמנואל רוזן

יגאל מנחם, המנוע של מכבי נתניה, לקראת "משחק העונה", בשבת עם הפועל ת"א בבלומפילד ■ "המפתח להצלחה שלנו: הנשק של האדומים – רוח לחימה ונחישות החלטה" ■ "נתניה עיר בעייתית, מין איטליה קטנה" ■ "אני יודע שבשנה הבאה ימדדו אותי לפי מספר השערים שהבקעתי העונה וזה מלחיץ"

יגאל מנחם (מעופף). "אי אפשר להיפטר מהם... נוצר מין מיאוס כזה... אבל יש הערכה רבה" (צילם: נאור רהב)

"כן, יש עצבנות־יתר"

– יגאל מנחם, מחרתיים אתם נגד הפועל תל־אביב בבלומפילד. מה הכי מפחיד אותך אצל השדים האדומים?

– "הפועל, לדעתי, איננה הקבוצה ההתקפית ביותר בליגה, אבל יש לה משהו מסוכן הרבה יותר מהתקפה וחלוצים. המשהו הזה הוא רוח לחימה, משחק צוות ונחישות בלתי רגילה. זה המפתח להצלחתם, השנה. אבל אני מאמין גדול במכבי נתניה ואני לא אומר את זה סתם כדי להישמע יפה בראיון. אני מאמין שהתשובה שלנו מחרתיים צריכה להיות במטבע של הפועל תל־אביב: ברוח לחימה ובנחישות. ואני יודע שבכל פעם, בעבר, כשהחלטנו לקחת את עצמנו בידיים – זה הצליח לנו".

– אני מבין מדבריך, וגם ממעקב אחרי משחקיה של נתניה בזמן האחרון, שיש לכם בעיה עם המוטיבציה, עם הרוח. ישנה גם עצבנות רבה במשחק שלכם, חוסר שקט, חוסר בטחון.

– "קלעת בול. ישנה ירידה בהתלהבות ומצד שני עליה בעצבנות. אני יכול להביא את עצמי כדוגמא. אני לא שקט, אני עצבני מאוד ביחס לתחילת העונה. אני חושב שאנחנו פשוט לא רגילים להוליך את הטבלה זמן כה רב. הצוות הנוכחי, שמשחק שלוש שנים ביחד, לא הורגל למאבקי צמרת. זאת השנה הראשונה וזה חדש לנו. זה מתיש וקשה. קיווינו שמשחקי גביע הטוטו יביאו ריפיון במתח, אבל עלינו לחצי הגמר ושוב נקלענו למתח, נסיעה לבית מלון, הכנות מפרכות וכל מה שכרוך בזה. המתח הזה פוגע וקשה לשאת אותו".

– אולי אתם זקוקים למנהיג, לשחקן קצת יותר מבוגר ובעל נסיון שירגיע את האווירה. אין בנתניה אחד כזה?

– "יש כמה. הייתי רוצה לציין כדוגמא את בני לם. לדעתי, הוא עושה עבודה גדולה מתחת לפני השטח בהרגעת השחקנים. אבל נתניה היא עיר בעייתית. אני מכנה אותה איטליה הקטנה. זאת ממש עיר של כדורגל, עם רחוב ספורטיבי סוער ופעיל. היא אינה יכולה לשקוט לרגע ודורשת הישגים כל הזמן. כך שתמיד יש עלינו לחץ גדול מהקהל וזה מפריע ופוגע".

בעיית המגרש

– זאת גם הסיבה שאתם משחקים בנתניה פחות טוב מאשר במשחקי חוץ?

– "יש שתי סיבות. הראשונה, שאני דבק בה למרות כל מה שאומרים, היא המגרש. קשה לשחק כדורגל על המגרש הזה. אחמיא לו אם אכנה אותו הרים וגבעות. שחקן מנסה להרים כדור, פתאום הכדור קופץ על איזו גבשושית ועף החוצה ואז כל הקהל שלנו צועק בוז. השחקן מאבד את הבטחון והחברים שלו רואים מה קורה וחוששים גם הם".

– יגאל, בעניין של העצבנות וחוסר השקט. אתה מנסה לעבוד על עצמך כדי לצאת מזה?

– "תראה, אין חכם כבעל נסיון. כיום אני נלחץ עם כולם. בתחילת העונה היינו מקבלים כל נצחון בברכה ותודה. כיום זה הפך לדבר שחייבים להשיג אותו וזה יוצר לחץ גדול. אני יושב בבית שעות וכועס על עצמי, שדווקא במשחקים האחרונים, כשצריך להיות רגוע, אני עצבני ומעצבן. אבל אני עוד כנראה צעיר מדי ואני מאמין שעם הגיל זה פשוט יעבור מעצמו".

– אולי אם היית מבקיע יותר זה היה מרגיע אותך?

– "כוודאי. כל חלוץ נמדד לפי מספר השערים שהוא מבקיע. אני גם יודע שבשנה הבאה ימדדו אותי וישלמו לפי לפי מה שעשיתי השנה ואני לא מתבייש להודות שזה לוחץ עלי ומפחיד אותי".

– אבל עברת כבר את שלב ההוכחה. כולם יודעים שאתה חלוץ טוב ומוכשר, לא?

– "אני לא מסכים איתך. לפני שלוש שנים עוד חשבתי ככה. הייתי מבקיע שער וחושב שאני מינימום מאראדונה. אבל בשבת שלאחר מכן, אם אחרי 10 דקות לא הייתי מבקיע, הקהל כבר היה שורק וצועק בוז והייתי מחפש איפה לקבור עצמי. מאז, אני מבין שבכדורגל אתה לעולם אינך יכול לשקוט על השמרים. אני יכול להביא דוגמאות של חלוצים גדולים ממני, כמו ארמלי למשל. אחרי שנתיים מצוינות היתה לו עונה חלשה ולא זכרו לו שום דבר מהשנתיים הקודמות. החליטו שהוא גמר עם כדורגל. זה מקצוע כזה שאין לך בו רגע שקט".

כשרון נדיר

– מיהו לחערכתך החלוץ מספר אחד בארץ כיום?

– "הייתי מציין שניים. לטווח הארוך יותר אין לי ספק שזהו שלום תקווה שהוא בעל כשרון אדיר. אחריו, במרחק קטן, נמצא ניר לוין, שאני מוריד בפניו את הכובע על נחישותו ועל המשחק הנהדר שלו".

– נסיים במה שהתחלנו: הפועל תל אביב. התחושה שלי היא שאתם מאוד מתקשים לפרגן ליריבים שלכם. אפילו זלצר התחמם עליכם אחרי מה שאמרתם על כפר־סבא. אבל מילא כפר־סבא, גם על הפועל תל אביב קשה לשמוע מכם מילה טובה.

– תשמע, אנחנו והפועל תל־אביב צמודים זו לזו זמן רב ונוצרת ללא ספק גם יריבות נפשות, כבר היריבות המקצועית. אתה פשוט רוצה להיפטר מהם וזה לא הולך, גם אחרי שכבר יש לך פער של שמונה נקודות. נוצר מן מיאוס כזה. אבל מה שנאמר על־ידי השחקנים, למשל במקרה של כפר־סבא, נאמר כמה דקות אחרי סיום משחק, שהיית חייב לנצח בו ולא ניצחת, זה נאמר ברגע של ריתחה. אני מאמין שבנתניה יש הערכה רבה מאוד להפועל תל־אביב, הרבה מעבר למה שהשחקנים מוכנים להודות. אנחנו יודעים היטב שכוחם רב ואם אנחנו לא אומרים את זה – אולי זה נסיון מסוים ליצור אצלנו בטחון עצמי. לי יש הערכה רבה להפועל ואין לי ספק שהיא אחת משתי הקבוצות הטובות בליגה..."

– מי הטובה יותר?

– "קשה, קשה לומר. באמת שאינני יודע". ■

כדורסל +

משה לרר

McDonald's' Basketball Open

הפירסום הרשמי (למעלה סמל הטורניר): סטנקוביץ' (משמאל) משחק אותה במילווקי, וזרועו של המפיק דיוויד סטרן (מימין) בפתיחת טורניר מקדונלד'ס הראשון.

חיבוק בין־יבשתי

באמת קשה לדעת מי רוצה יותר: הפרה להיניק או העגל לינוק. אך עובדה שביחסי הספורט, כדורסל בעיקר, בין אירופה לארה"ב – יוצאים שני הצדדים נשכרים. אותה תמונה מוכרת של שתי ידיים הלוחצות זו את זו, אות וסמל לשיתוף פעולה, יכולה מעתה לקבל צורה של תמנון חובק יבשות. כל כך אינטנסיבית ומהירה היא הפעולה של שני הגופים משני עברי האוקיאנוס.

עד לפני שנים לא רבות, התנהלו להם חיי הכדורסל בעולם בשובה ונחת. איש איש תחת גפנו ותאנתו. כל אחד שמר על חלקת אלוהים הקטנה שלו.

הכדורסל האמריקני – מי ידמה ומי ישווה לו? קבוצה הזוכה הנוטלת את אליפות המקצוענים, זוכה אוטומטית גם לתארי ליווי כמו "אלופת העולם", או "הקבוצה הטובה בעולם". לא פעם זה מצחיק אותי. וכי יש ליגה אחרת בעולם שתדמה או שתתמודד בזו המקצוענית?

הייתי בשנה שעברה בארה"ב, בשבוע בו התקיים בלוזאן משחק הגמר על הגביע האירופי בין טרייסר למכבי ת"א. לשווא חיפשתי שורה אחת בעתוניה הגדולים של ארה"ב. אירופה – יוק.

אבל לא רק עולם הכדורסל המקצועני. גם המכללות, אלה שמספקות את השחקנים לנבחרות הייצוג השונות של ארה"ב (אולימפיאדות, אליפויות עולם, משחקי פאן־אמריקה ועוד), חיו עד כה בעולם משלהם, רחוק ומנותק מהנעשה באירופה. מתי מגיעה לאזנו של בחור השמועה שיש חיים גם אחרי גאלווסטון, טכסאס? – רק כאשר הוא נכשל בדראפט וקבוצה כלשהי מאירופה מגלה בו עניין ואז הוא שואל אם רומא זה בשוויץ.

גם באירופה – למען האמת – היתה במשך שנים התעלמות מן היבשת הגדולה, אמריקה, אולי מכוונת במידה רבה. בכל אותן שנים ארוכות של משטר יחיד שהנהיג האפיפיור וויליאם (ג'ונס) הראשון, לא השתגעו האירופים במיוחד אחר הנעשה בכדורסל האמריקני. אולם כאשר החלו האמריקנים לכבוש את הכדורסל האירופי – כוח המציאות היה זה שהכתיב את הקצב והעניין.

פיב"א, ההתאחדות הבין־לאומית בכדורסל, שמושבה במינכן, מתחדרת לא אחת בכוחה כי רב ועצום הוא מהאו"ם. השפעתה של פיב"א על המדינות המסונפות אליה רבה מזו של האו"ם. היא שואבת את כוחה לא רק מאירופה, אלא מכל שאר היבשות; ביניהן כמובן אסיה, אפריקה ומדינות העולם השלישי. צפון־אמריקה, מבחינת פיב"א, לא היתה "מציאה" גדולה, עד לפני כמה שנים.

נשאלת השאלה מה גרם להתקרבות הטראנס־אטלנטית שבין שתי הנהגות הכדורסל הגדולות בעולם?

יש אומרים שהשקר הגדול מכולם – הגבול שבין החובבים למקצוענים, שמעולם לא היה – הוא אחד הגורמים לכך. פיב"א, שלא ששה להודות בפומבי במקצוענות המלאה הקיימת בקרב הקבוצות האירופיות והחובבות, למעשה, מבחינת פיב"א) הלבישה לסעיף זה באחרונה שם אופנתי: OPEN BASKETBALL, כלומר כדורסל פתוח. אט אט ובהדרגה, ייעלם כלא היה הגבול בין מקצוענות למה שהיה פעם חובבנות. מה שהיה עד כה בבחינת שקר לבן ("הכשרתו" של בוב מקאדו, למשל, ומקצוענים אמריקנים אחרים להופעה בקבוצות אירופיות) יהפוך מעתה ואילך לאקט רשמי, שגם פיב"א וגם N.B.A. יתנו לו ברכתם.

גורם נוסף – הרחבת השורות, שיתוף הפעולה ואפשרויות הרבות הטמונות ביחסים ההולכים ומתהדקים שבין שתי היבשות.

פרט שולי, אך ראוי אולי לאיזכור: רק עבודות המזכירות המתבצעות במשרדי פיב"א במינכן, נעשות על בסיס משכורתי מלא (אם כי בשנים האחרונות גדל לאין שיעור צוות עובדי המשרד); רוב רובה של העבודה בשטח, דהיינו אירגון משחקים וטורנירים ברחבי היבשת (כמו טורניר ארבע הגדולות, בגמר גביע אירופה לאלופות, בראשית החודש בגנט) מבוסס על צבא מתנדבים גדול, בדרך כלל אנשים אמידים ומבוססים, היכולים לתרום מזמנם, ובד בבד מצפים גם לכבוד הראוי שיינתן להם. הרחבת השורות בין אירופה לארה"ב תאפשר לעוד כמה "מתנדבים בעם" למלא פונקציות, לא תמיד הכרחיות.

ה"בייבי" האחרון בסידרת האהבה היורו־אמריקנית, הוא טורניר הכדורסל שזכה לשם MCDONALD'S BASKETBALL OPEN. המהדורה הראשונה שלו נערכה באוקטובר שעבר במילווקי, ארה"ב, בהשתתפות ה"באקס" המקצוענים, נבחרת בריה"מ וטרייסר מילאנו, אלופת אירופה.

"הצלחה גדולה" סיכמו המפקח דיוויד סטרן מה־N.B.A ובורה סטנקוביץ', האיש של פיב"א, את הטורניר הפתוח הראשון, שבו לימדו האמריקנים את האירופים מניין צומח המשחק.

עתה, נערכים למקדונלד'ס מספר 2, בין 21 ל־23 באוקטובר השנה, במדריד – הפעם בהשתתפות ארבע קבוצות. את המקצוענים תייצג בוסטון סלטיקס, עם לארי בירד וכל הלהקה, ואת שאר העולם: ריאל מדריד, המארחת (הוקרה לריימונדו סאפורטה, סגן נשיא ריאל שנים רבות ואיש מרכזי בפיב"א), אלופת הליגה האיטלקית שתיקבע בימים אלו ו"נבחרת נוספת שתיקבע בקרוב". יש אומרים שהכוונה לנבחרת בריה"מ, המבוקשת מאד ל"קישוט" טורנירים בין־לאומיים.

כשנתבקשו ראשי פיב"א ו־N.B.A. להגיב במסיבת עתונאים בגנט – צחקו לנו בפנים. האמת היא שנוכלנו לחיות עם זה. ■

"אתם לא מכירים אותי"

רונלד יוסטון, מטובי שחקני החיזוק שנראו בארץ, בחמישיית מצטייני העונה, שלוש שנים בישראל ולא.זכה אלא עתה לראיון חושפני ראשון ■ "זה משום שאני גר בחיפה", הוא אומר ■ מגלה שהוא אוהב את הסופר מיצ'נר ואת הריוויירה בצרפת וגם את השמש בישראל ואת חיפה, כעיר ■ מסמפט את אוהדי הפועל חיפה וחברים שמחוץ לכדורסל שעמם קשר קשרים ■ אבל לא ימשיך כאן, כנראה בעונה הבאה: ספרד ואיטליה רוצות אותו

קובי שם טוב

עונה שלישית הוא כאן ובכל זאת מעט פרטים ידועים עליו. "אילו הייתי בת"א, היו כותבים עלי כמעט בכל שבוע. ככה זה", אומר רונלד יוסטון, שתקנה הור של הפועל חיפה ומוסיף כאילו במעין וידוי: "זה הראיון הראשון שאני מעניק בישראל" – למרות שבסיום העונה, נבחר לחמישייה המצטיינת של כל עיתונאי הספורט ויש אף הטוענים שהוא אחד הזרים הטובים ביותר שהיו אי פעם בארץ. נראה כי עמדנו על כך, באיחור.

בשבוע שעבר נכנע יוסטון בשני משחקים ללא תנאי לאלופה מכבי ת"א, אך בכך לא נפרד מישראל. השבוע הוא עדיין כאן, במאבקים שנותרו על הכרטיסים לגביע קוראץ'. אולם כנראה שבעונה הבאה לא נראה אותו וחבל. חיפה תזדקק איפוא ליבוא חדש, לא פחות טוב.

כשאני שואל את יוסטון מהו סדר יומו ואיך הוא פותח את הבוקר שלו, הוא מורח חיוך רחב על פניו, נשען אחורה בכיסאו ואומר: "הו, אני רואה שזה הולך להיות ראיון לעומק. עכשיו רוצים לדעת עלי הכל?"

אז יש דברים שאתם לא יודעים עליו וספק אם הייתם יודעים. למשל: שבמסגרת הג'ובים שהספיק לעבור בחייו היה גם שדרן רדיו – הגיש וערך תכניות ג'אז בתחנת הרדיו של פילדלפיה; גם הספיק להיות עיתונאי ספורט – סיקר לעתון מקומי חדשות מעולם הטניס. בקיצור, הוא מודע היטב לכל מה שנוגע למדיה וזו אולי הסיבה שהרגיש כל כך טוב את ההתעלמות ממנו, מצד העיתונות הישראלית. גם מצא את הסיבה לכך: היותו חיפני.

זאב בודד

שלוש שנים גר בחיפה לבד; מדובר בזאב בודד. אוהב את הבית. משקיע בטיפוחו, מסדר הכל כך שיהיה לו נוח להעביר שם את רוב עיתותיו. מבשל לעצמו. איננו נשוי גם אין לו חברה צמודה, כדי לחלק את החיים. בשבוע שעבר היה בן 28 ורואה את הדברים קצת אחרת: "אני מתנהג כאן באופן שונה מאשר בארה"ב. זאת אולי הסיבה לכך שאנשים לא הכירו אותי מספיק, או שלא היה להם בעצם את האפשרות להתוודע אלי. פה אני כדורסלן וכך ראו אותי כולם. גם לא קיבלתי פרטיות כמו אחרים. אבל אני לא מתלונן, ברור לי שזה חלק מהג'וב, אבל זה גם מצדיק את מה שאני אומר: האנשים שבקשר איתי, בכדורסל ומחוצה לו, לא הכירו אותי ואת האופי שלי. היו לי כאן מעט מאוד חברים, שהכרתי כאן בחיפה. אלו היו קרובים אלי באמת. מוכנים לעשות בשבילי הכל, כמו שאעשה עבורם. חברים אמיתיים, לא מתחום הכדורסל".

את היום הוא פותח בשעה די מאוחרת, יחסית למקובל בחיפה. התדמית של עיר פועלים שבה קמים כולם בשש, לא מסתדרת עם השכמה בסביבות עשר בבוקר. זו גם השעה שבה הוא נוהג לעיין בעיתונות היומית. נראה כי "ננעל" על השעה הזו דווקא ועל "דבר ראשון בבוקר – עתון". אך לא מדובר ביומונים הרגילים, גם לא במקומונים החיפנים. שלוש שנים לא הספיקו לו כדי ללמוד עברית והוא נאמן לעיתון שמגיע מארה"ב U.S.A.TODAY. קורא גם את ה"ג'רוזלם פוסט" ואח"כ עובר לספרים.

הסופר החביב עליו הוא ג'יימס מיצ'נר. "יש לי כל כך הרבה זמן פנוי, שאני יכול להעסיק עצמי הרבה בקריאה. בצהריים אני נוהג לבקר חברים, אחה"צ מנוחה ואז – אימון. זה החלק הכי רציני של היום. האימון נמשך כד"כ שעה וחצי, אבל אם האולם נשאר פנוי, אני נשאר שם יותר. לוקח את הכדורסל ברצינות. חברים אומרים שאולי יותר מדי ברצינות, אבל כזה אני".

לקח ללב

זו גם הסיבה שיוסטון לקח ללב את מה שקרה לקבוצה. "אני עובד קשה. אם לא הייתי מתאמץ כל כך, אולי לא היה איכפת לי שהקבוצה הפסידה מדי פעם, אבל אצלי כל הפסד פוגע".

את הרגע הכואב ביותר הצמיד לשניות הסיום של המשחק בו הפסידה הפועל חיפה בבית להפועל חולון. "זו היתה האכזבה הגדולה ביותר שלי. הפסדנו קודם לכן משחקים לקראת הסיום, אבל במשחק הזה הגיע לנו לנצח. הייתי כל כך עצוב, לקחתי ללב יותר מדי".

אבל חולון גם סיפקה לו את אחד מרגעי השיא בקריירה שלו: "בעונה שעברה, לאחר שהעפנו אותם מהפלייאוף, זה היה הרגע היפה ביותר שלי בחיפה. תרמה לכך גם העובדה שלהישג הזה הגעתי יחד עם החבר הטוב ביותר שלי בארץ – ג'ונתן דלול. ידענו אז, כבר לאחר המשחק הראשון שניצחנו בחולון, שאין שום כח שבעולם שיגרום לנו להפסיד במשחק השני, בבית".

את הקריירה החל יוסטון במיכללת רוד איילנד. עשה את המסלול הרגיל: שכונת מגוריו, נבחרת התיכון, המיכללה, שם הכירו לראשונה בכישרונו. למעט משחק נגד המיכללה בה שיחק קרל נברסון, לא חצו את תחילת הקריירה שלו שמות מוכרים וגם נברסון הוא, אחרי הכל, בסה"כ עוד גיגוד מקומי בישראל. עם סיום התקופה במיכללה חשב יוסטון על קריירת בליגה הטובה בעולם, הנ.ב.א. אבל גם היה מציאותי.

"ידעתי שאני לא מספיק בשל כדי לשחק בארה"ב. הגעתי לצרפת וקיבלתי חוזה בנ'יס, על חוף הריביירה הצרפתית". הריביירה עבדה טוב על החושים שלו. הגופות החשופים, השמש, הים – גרמו שישאר שם שתי עונות. בעונה השלישית, ניסו שם לשחק על העניין. חשבו שהאיזור הקסום הזה ישאיר עוד עונה והציעו לו חוזה נמוך. יוסטון אמנם אוהב שמש, אבל את חשבון הבנק שלו, הוא אוהב יותר. כך הגיע לחיפה.

המאמן אז היה רוני שיפטן ומבחן הקבלה היה טורניר בנדל. שני משחקים הספיקו כדי להראות מה הוא יודע. "זו היתה עונה טובה. נהננו ממה שעשינו ובעיקר כשלמדתי להכיר את הארץ והעיר. בעונה השניה שלי, אשתקד, למרתי להכיר טוב יותר את עצמי. היתה לנו שנה קשה במיוחד. החלפנו שלושה מאמנים והיו לנו שתי ברירות: לעבוד קשה, או לבכות על המצב. העדפתי לעבוד ובסיום העונה, לא רק שנשארנו בליגה, גם עברנו שלב בפלייאוף".

הצעות מאיטליה, ספרד ויוון

– ולמרות זאת, נשארת עוד עונה בחיפה, בקבוצה שנראתה מפוררת לגמרי. יש לך הסבר?

"לא חשבתי להישאר. הייתי בטוח שהקבוצה מתפרקת. קיבלתי הצעות מאיטליה וספרד וכבר הייתי ממש לפני הטיסה. אז קיבלתי טלפון מהעו"ד שלי, יוסי ליבנה, שהציע לי לשמוע מה יש לחיפה להגיד. שמעתי את ההצעה והסכמתי. דבר אחד היה ברור מתחילת העונה: אנחנו הולכים לעונה שלמה של מלחמה. במובן הזה, זה היה אתגר. חוץ מזה, אני באמת אוהב את העיר, החברים ובכלל את ישראל, כך שגם לזה היתה השפעה על מערכת השיקולים שלי".

אז יוסטון אוהב את חיפה, אבל צריך לזכור גם את טיפור הריביירה והשמש, כדי להבין שהבחור לא יתן להשאיר אותו כאן בכל מחיר. גם העונה יש לו הצעות מאיטליה, ספרד ובאחרונה היה כאן אפילו מאמן מיוון, שראה אותו בפעולה במשחק הראשון נגד מכבי ת"א.

שלוש שנים בארץ הן בהחלט פרק זמן מתאים כדי להגניב דיעה על הכדורסל המקומי. יוסטון מקווה את התקופה הנוכחית לזו ככה הגיע ויש לו כמה מסקנות: "הכדורסל כאן מתפתח כל הזמן. יש בארץ ישראלים כישרוניים שמוכנים ללמוד והם מתקדמים כל הזמן. המודל של כדורסלנים אמריקנים הוא טוב מאוד בשבילם. אבל המצב היה יכול להיות הרבה יותר טוב. משיחות עם חברים באירופה, למדתי שלישראל אין שם טוב בכל הקשור לתשלומים לשחקנים. מבטיחים הרבה, אבל לא הרבה קבוצות משלמות כמו שמבטיחות. זה מונע מהרבה שחקנים להגיע לכאן. באירופה חושבים שישראל במקום הרביעי ביבשת, אחרי איטליה, ספרד וצרפת. אני חושב שישראל לפחות באותה רמה כמו בצרפת.

"חוק טיפשי"

בעיה נוספת היא החוק הזה שיש פה, שזרים לא יכולים לעבור מקבוצה לקבוצה. באמת טיפשי. שחקנים כמו סימפסון של בית"ר ת"א, יכלו לתרום בעונה הבאה להרבה קבוצות, ואין שום אפשרות ליהנות מהם יותר. אלה דברים שיצטרכו לשפר".

– חשבת כבר מה תעשה לאחר הפרישה?

"דבר אחד בטוח: אני לא רוצה לאמן. יש לי עניין בתיווך נכסים ונראה לי שזה מה שיעסיק אותי. הפרישה לא מפחידה אותי. אני שמח על הקריירה שלי. עשיתי כל מה שרציתי ונהניתי. אני חושב שלהיות שחקן כדורסל זה הג'וב הטוב ביותר שיכול להיות בעולם".

– אי אפשר להתעלם ממה שקורה בארץ מבחינה פוליטית. יש לך עמדה בנושא?

"כוודאי שיש לי, אבל אני מעדיף שלא להגיד אותה. דבר אחד אני כן רוצה להגיד: ההרגשה שלי היא שלעולם לא יהיה פה שלום, כלומר לא בטווח שאפשר בכלל לדבר עליו או לראות אותו. הייתי מאוד רוצה שזה לא יהיה כך, אבל יש פה יותר מדי שינאה בין ערבים ליהודים. זה משפיע עלי, כי אני נמצא פה ומרגיש את המתח שבו האנשים מצויים. משתדל לנתק עצמי מזה, אבל זה בלתי אפשרי, או לפחות קשה".

– כשתעזוב, חיפה תהיה חסרה לך?

"אני אוהב את העיר הזו. עיר יפהפיה, בעצם זה החלק הטוב ביותר שלה. גם האנשים נחמדים פה, אם כי לא פתוחים כמו בת"א. דבר אחד בטח יהיה חסר לי ואלו האוהדים של הפועל חיפה. אני חושב שהם האוהדים הכי מסורים בארץ. הלכו איתנו לכל מקום. גם כשהפסדנו, ידעו לעודד אותנו ונשארו עם הקבוצה. כל הכבוד להם.

"ואם אני כאמת עוזב, אני רוצה גם להודות לשחקני הקבוצה קלפרטיק וולס, שהשתפר מאוד מתחילת העונה, דורון קסקי, שלמרות הפציעה עזר לנו מאוד, אבנר שם טוב שחקן טוב, יוברט, שאף אחד לא ציפה ממנו לכלום והוא לדעתי הפתעת העונה וגם לגיא גודס. הוא ילד, שאם יעבוד קשה – יתקדם. הבעיה בישראל שכוכבים לא עובדים קשה. יש צעירים, שבגיל 22 אומרים עליהם שפעם הם היו טובים. תודה גם להנהלה ולמאמן". ■

יוסטון על מכבי ת"א, מרסר, מגי, מיקי

מכבי ת"א: "אני מכבד אותם מאוד. אם כי, אני חושב שזה יהיה טוב מאוד לכדורסל במדינה אם הם לא יקחו אליפות פעם אחת. אין תקדים לתופעה הזו באירופה וזה לא טוב. באיטליה, או ספרד, שם הכדורסל מתקדם, יש בכל שנה אלופה אחרת. רק כך יוכל הכדורסל פה להשתפר עוד יותר. אני חושב שכל קבוצה אחרת שתיקח אליפות תוכל לייצג את ישראל באירופה לא פחות טוב. חוץ מזה, באירופה בטוחים שהליגה שלנו זה מכבי ת"א ועוד כמה קבוצות שאף אחד לא מכיר. הגיע הזמן שידעו שיש פה עוד כמה קבוצות טובות.

"עד לפני כמה זמן האמנתי שהפועל ת"א יכולה לקחת את האליפות, לאור הבעיות שיש להם, זה כבר לא בטוח כל־כך, אם כי הם טובים. גם להולון הרכב שחקנים טוב מאוד, למרות שעליהם יותר קשה לי להמר. אין להם מספיק כימיה בהרכב כדי לקחת אליפות".

לבאן מרסר: "מוכרחים לאהוב אותו. הוא קשה, קשוח, אפילו אכזרי. אוי ואבוי לך אם תגיע למשחק נגדו כשאתה לא מוכן. הוא יכול להביך אותך ככה, שזה לא נעים. אני אוהב לשחק נגדו. אז אני יכול להראות כל מה שאני יודע, כי אני מתכונן הכי טוב. כשאתה עולה מולו לקליעה, אי אפשר שלא לחשוב עליו ומה הוא יעשה. הוא מאוד דומיננטי במשחק, אין הרבה כאלה. הוא גם שחקן של פייר פליי. גם כאלו כבר אין הרבה".

קווין מגי: "אחד הריבאונדרים הטובים באירופה. גם יודע איפה לעמוד וגם יודע לדחוף טוב כדי להגיע לכדור. לא להרבה שחקנים יש חוש מיקום כזה".

מיקי ברקוביץ: "שחקן קלאסה. מיקי הוכיח, במיוחד השנה, כמה אופי יש לו. לא כל אחד יודע לקום מהספסל. גם יודע כמה זה קשה. ווינר אמיתי".

השחקנים הישראלים שאני אוהב: "נדב הנפלד, דורון ג'מצ'י ואמיל בינו. בינו זה אחד שעובד קשה, אני מלא הערכה אליו".

...גמל חמישיות
...של המומחים

חמישיית העונה שלו

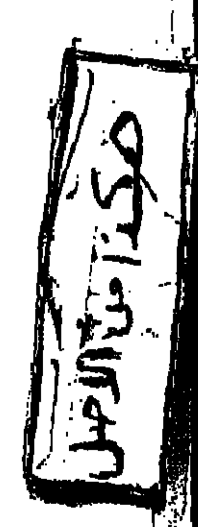
– רונלד, עכשיו אתה צריך לבחור עבור קוראי "מעריב" את חמישיית העונה שלך.

"זה יהיה מאוד קשה. אולי אפשר לוותר על זה? אני הולך לעשות לי הרבה אויבים מהבחירה הזו".

– אתה רוצה לבחור שתי חמישיות?

השתגעת, כך יהיו לי עוד יותר אויבים.

"או, קיי. רכזו אין בעיות – הרין פרימן. גם מתחת לסל אני בוחר בלי לחשוב בכלל את לאבאן מרסר וקווין מאגי. מה נשאר לנו? סמול פורוורד. ג'מצ'י הוא טוב. גם הנפלד, אבל אני בוחר בליניטון מאונט. עכשיו הסקורר־גארד, זו באמת בעיה. יש הרבה טובים. יש גם אחד טוב במיוחד, ג'ונתן דלול, שהוא חבר טוב שלי, אבל אני אבחר באחד שלא מקבל מספיק פרסום מהתקשורת פה, אולי בגלל שהוא לא במרכז הארץ. אני חושב שהיתה לו עונה טובה מאוד. פרנק ליה".

כך מגדיר מאמן מכבי ר"ג, אפי בירנבוים, את שחקן החיזוק שלו, הרולד קילינג. אחרים אומרים שהוא בעצם "ג'ים תומאס משופר". השתכר נמוך, ביחס ישר לגובהו, ותרם ביחס הפוך. מלך הדאנק עם 191 ס"מ בלבד, נהנה לשחק כאן ועוד יותר נהנה כשהקהל נהנה. עדיין לא ברור אם ימשיך עונה נוספת – ואם יילך, יהיה על מה להצטער

ממוצעים

אין סטטיסטיקה השוואתית מסודרת כדי להעריך את קילינג, מול שחקנים אחרים. עם זאת סבור בירנבוים שהנתונים הסטטיסטיים שלו מרשימים, גם בכפוף לעובדה שחצי עונה שיחק כפליימייקר, תפקיד שבלם את המהירות ותפוקת הנקודות שלו. החסרון המרכזי: הקליעה מרחוק. היתרון המרכזי: חטיפות, אסיסטים ובעיקר – השואו.

להלן, הנתונים, בממוצע למשחק:

דקות למשחק: 36

נקודות: 22

אחוז מהשדה: 51.5 (בעונשין 65%)

ריבאונד: 5.3

חטיפות: 5.5

אסיסטים: 4.2

איבודי כדור: 2

פעולות הגנה (חסימות או הוצאת הכדור לחוץ כשלהתקפת היריב נותרו פחות מ־15 שניות): 3

עבירות: 3.8

כבוד גדול

בשנתון הנ.ב.א 87־1986, המסכם את העונה הקודמת, זכה קילינג לכבוד גדול: מופיע בעמוד 113, מול מייקל ג'ורדן.

ג'ורדן ימשיך לככב בספרים הבאים; קילינג הותיר כום ותם צנועו 20 משחקים ב"דאלאס מאווריקס" (בעונה הרגילה), 75 דקות משחק, 6 ריבאונדים, 10 אסיסטים, 7 חטיפות, 44 נקודות (2.2 בממוצע למשחק). לזכותו משחק נוסף, אחד ויחיד, בפליי־אוף. דקה אחת ולא עשה דבר.

קילינג בהטבעה אופיינית. הכסף [illegible] ישירות לגובה (צ[illegible] דגון. באדיבות טמיר־כה[illegible])

משה גורלי

במכבי ר"ג קראו להרולד קילינג "ג'ים תומאס משופר". תומס היה הזר הקודם של ר"ג, שחקן על גבול האטרקציה. קילינג הוא האטרקציה ובר"ג חיפשו אותה, לתת צבע והשראה לצוות הסולידי־ישראלי שלה. קילינג היה בהחלט עיסקה מצויינת בקריטריונים של עלות־תועלת.

הכספים המשולמים לכדורסלנים עומדים ביחס ישר לגובהם: תשלומים גבוהים לגבוהים, ונמוכים לנמוכים. על־פי זה, קילינג, 1.91 מ', הנמוך מכל האמריקנים בליגה השנה – משתכר גם פחות מכולם. ב"מרד מליניאק" ("מעריב" 16.12.87) נעל קילינג את הרשימה: 22 אלף דולר לעונה. מכאן: כל חישוב שבא ללמד על יעילותו במשוואת עלות־תועלת תציבו גבוה מאד בין הזרים. כמו ששכרו עומד ביחס הפוך לגבהו, כך גם יעילותו. ואת הוא יודע ובדיוק מכך איננו מרוצה.

אם זה יקשה על אהרון מילשטיין וחבריו להנהלת מכבי ר"ג במו"מ עם קילינג לשנה הבאה (שני הצדדים מעוניינים בהמשך השידוך) – הנה משהו שייזקף לטובתם. האופציות של שחקן כקילינג לשחק בישראל (ובאירופה) מצומצמות. הוא בהחלט זכה לצ'אנס נאה בר"ג. למרות שהשנה הוחתמו גם גארדים (פרימן, מקנזי, סימפסון) – המיצרך המבוקש יותר היה ויישאר גבוהים. פרימן וסימפסון, שנתנו עונה טובה משתכרים נמוך: 35–30 אלף דולר. בנקודה זו, של הכסף, היחס תואם: הגארדים משתכרים ישירות לגובהם.

תכונות של אטרקציה

בר"ג משחקים שני ישראלים גבוהים, בינו ורכליס, ובזכות עובדה נדירה זו ניתן היה לחשוב בכיוון של רכש זר נמוך. קילינג שבה את תשומת ליבו של אפי בירנבוים, תודות לתכונות שעשוהו לאחת האטרקציות המובילות בליגה, בעיקר: היכולת לחולל את הבלתי צפוי. מסוגל לצרוך ולחטוף כדורים בכל מקום, האסיסטים שלו חותכים כהגנת היריב במסלולים וירטואוזיים וכמובן התבלין שמחפש הצופה הישראלי – הדאנק־סלאם. ווכה בתחרות הדאנק במחצית המשחק בנסת־גל־צ. קילינג נהנה לתת שואו־טיים ויותר נהנה כשהקהל נהנה. מנחם לס כתב פעם שייתורו של ד"ר ג'יי היה בכך שמותר לו לישון כל המשחק, בגלל יכולתו להפיק אותו ביצוע שמותירך המום דקות ארוכות וגורם לך לחוש שותף בחווית־על אותה תינצור בלב ותעביר לבניך אחריך.

בישראל אנו עניים במבצעים כאלו, אך קילינג, יותר מכולם, עשוי לתת משהו קרוב לזה. חבל רק שכמה מהתעופפויותיו המרהימות לסל נותרונחלת צופים בודדים, שנדחקו לכפר המכביה.

כדי לשחק בר"ג, לא מספיק להיות וירטואוז וגם לא מספיקה ההסתפקות בשכר נמוך. נחוצה גם התאמה חברתית וגם על כך ענה קילינג בחיוב. בירנבוים: "מסוגל לסחוף קבוצה ולשנות משחק מהקצה לקצה. שומר טוב מאד ומכניס הרבה פילפל וטמפו. גם התאים לנו חברתית: אופי טוב, לא פחד מכלום, גם כשהסברנו בתחילת העונה שאנו צפויים לבעיות ירידה".

אין ספק שהסבתו לפליימייקר בחציה השני של הליגה, פגמה בחדוות משחקו. ממש כמו וילי סימס במכבי ת"א, הוא מסכים עם בירנבוים שלא היתה ברירה: "עמי נאווי נפצע, וגם גילי שוורצמן לא היה לגמרי בריא. אז לא היתה ברירה ועברתי לשחק באמצע. כאן קלעתי פחות ממה שהתאפשר לי כסקנד־גארד. אבל לא שוכח להוסיף: "מה שחשוב הוא שהקבוצה מצליחה. שילמו לי לנצח משחקים ולא כדי להיכנס לעיתון שבין כה אינני יודע לקרוא".

ילד מבולגן

קילינג הוא נוצרי אדוק. המגע עם ארץ הקודש והביקורים בנצרת, בית־לחם וירושלים, גרמו לו להתעלות דתית ממש. עם זאת, לא מדובר בתיאולוג גדול. קילינג הוא קודם כל ילד מבולגן. דירת שלושת החדרים שלו נראית כלאחר פריצה, שהפורצים שקדו להפוך אותה על פיה. תרבות הפנאי שלו אופיינית ומשותפת לקהילית הזרים בכדורסל הישראלי: פאבים, דיסקו, סרטים, נ.ב.א ב"מידל־איסט", געגועים הביתה.

הנשים בחייו הן חברתו ליאור וידידתו דורית, כדורסלנית מכבי רמת־חן שעוזרת לו להסתדר בחיים ובעברית. חברים שידכו אותו למבצעי פירסום להפלגת הכנסה וכאן ביצע 40 ראנק'ס רצופים מול מצלמות בקמפיין לוידיאו.

מאיו וקילינג היו סיפור הצלחה של רכש. הקרדיט נזקף גם לזכות ההנהלה שסירבה לקבל את הפירורים שנשרו משולחן האחות הגדולה מכבי ת"א, והצליחה לשכנע גם את בירנבוים: כשראה לראשונה את הצמד הזה בציביל, דקות ספורות לאחר נחיתתם, ביקש לשלחם חזרה למטוס. וכששוכנע לתת להם צ'אנס, לא היה מוכן לוותר עליהם. התומך המקצועי המרכזי של קילינג היה עמיקם ריקלין, יו"ר הועדה המקצועית.

שמח להיות שותף

ברקורד של קילינג 21 הופעות בדאלאס ונבחר בסיבוב השלישי, בבחירה שנייה). באותו גיוס הוחתמו הגרמנים שרמפף ובלאב וכן וויגינגטון. המסלול הבינלאומי החל בוונצואלה ונמשך בפיליפינים ובישראל. ב"מרגריטה" וונצואלה, סיים שלישי, לפני "קראקס", קבוצתם של ראוסן ורון דייויס. בפיליפינים קלע 36 נקודות למשחק וסיים שני. "הליגה בישראל-חזקה יותר כי מותר להחזיק שני אמריקנים. כשבאתי לר"ג הכינו אותי למאבק על הירידה. עתה אנו במירוץ לקוראץ'. אני שמח להיות שותף".

למרות שרמת הכדורסל כאן גבוהה יותר, רמת חייו, שם, היתה גבוהה יותר. נזכר בערגה בפיליפינים שם היתה לו דירת פאר, מכונית ומשרתת. ברמת־גן, לכל היותר, מוכנים לציידו בנעלי הליכה נוחות כדי לגמוע רגלית את המרחק מדירתו לכפר־המכביה, לאימונים ומשחקים.

מי שמכיר את ה"ה מילשטיין, גבריאלי וגיל יבין שהם מצפים ממנו, בנוסף למכסימום במגרש, גם לתודה על שאיפשרו לו בכלל לשחק באימפריה הקטנה שלהם. הם הצליחו לעשות לו, בינתיים, מה שלא הצליח לעשות לו כח המשיכה – להנחית אותו לקרקע המציאות הרמת־גנית. ■

הארולד ברמת־גן, לא באיטליה. המסלול, בינתיים: וונצואלה, פיליפינים, ישראל (צילום: עמיר חדד)

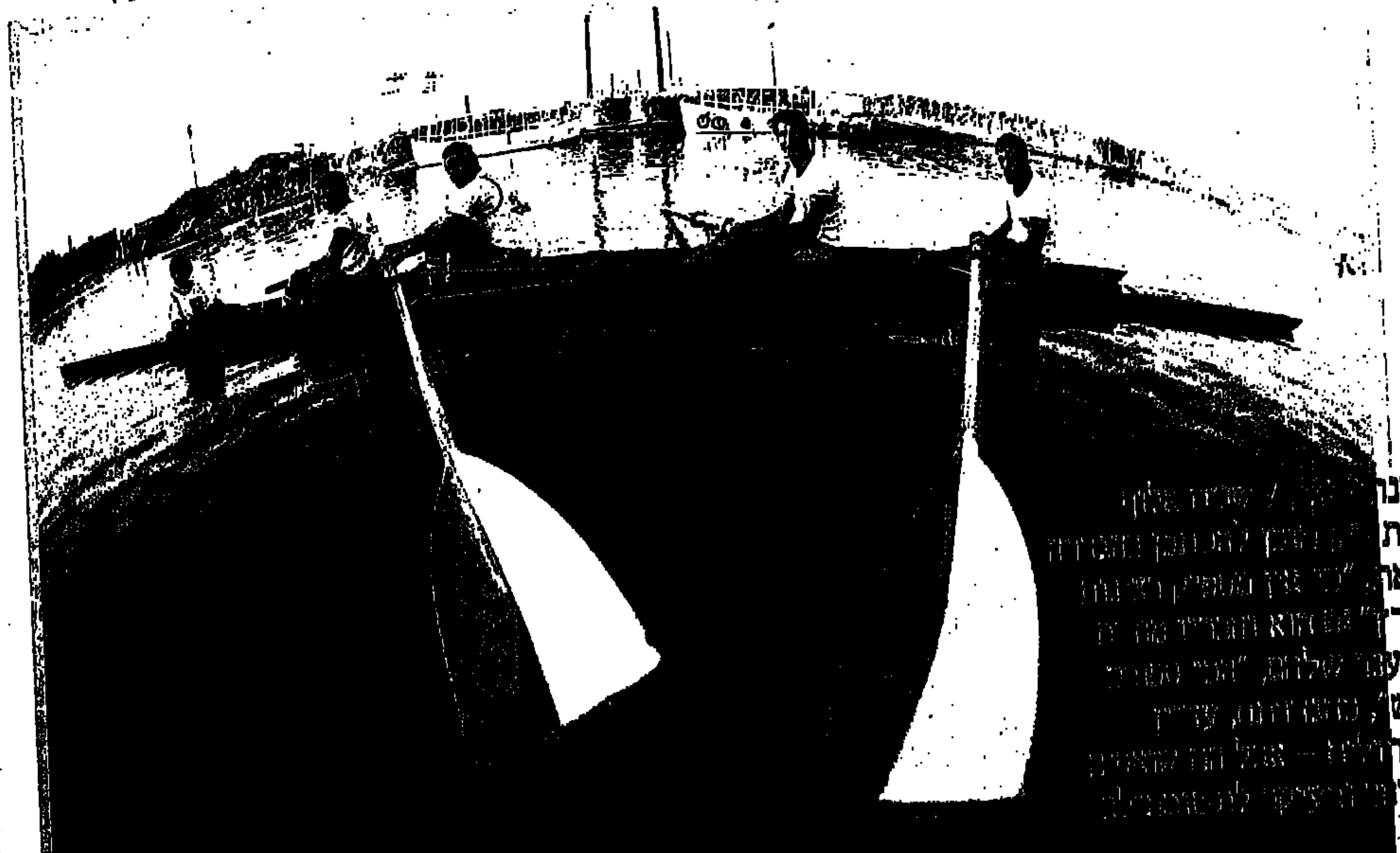
ג'יימס וורת'י

אומרים שהוא "הנשק הסודי", הקבוע, של הלייקרס בפליי־אוף. אומרים שהוא דומה לא מעט לד"ר ג'יי הגדול, בעיקר בתנועות הגמישות, המהירות, הניתור המדהים.
המהיר של "הסגולים". השבוע בהיפתח שלב הפליי־אוף לעונת 88', שוב יככב וידליק במבצעין. נולד: 27 בפברואר 1961 בצפון קרוליינה. שיחק אצל דין סמית בנבחרת המיכללה המהוללת שלו שזכתה ב־NCAA ב־82'. 2.06 מטר, שש עונות ב"לייקרס". ממוצע של 23.6 נקודות בפליי־אוף של אשתקד, 59.4 אחוז דיוק מהשדה (מהגבוהים אי פעם), משחקני המפתח, אם לא המפתח בעצמו, של האלופה. נשוי, מגדל שני כלבים, נחשב פיקח מאד, שקט, מופנם, שומר בקנאות על פרטיותו, "נעול" על אופניים.

לעניין בלבד
כתב: אלי קמיר ; צילום: עדי אבישי
יצחק שניאור
שליחות לאומית
מתרגש מ:
תעודת זהות
חלומות ואכזבות
תרבות
אהבות קטנות
משפחה / חברים
כדורגל
ספורט אחד
עסקים / כסף
עיתונות
כדורגלן נערץ
הערכות
תעודת זהות
ספורט אחד
רגע גדול
חלומות / אכזבות
פוליטיקה
הערצה
מאמן: גיולה מאנדי, שחקן: פלה
הערכות
חברים מהכדורגל
עסקים / כסף
אהבות קטנות
כדורגל
מתרגש
האיש שהשפיע על הקריירה
עמנואל שפר. למדתי ממנו רבות.

"התואר שלי כאלוף ישראל – זה צחוק"

החותרים: תמיר זאבי, ארנון זאבי, אילן טבצ'ניק, איתן בינשטוק ועומרי קפלון התגאי. "הגיע הזמן שיזרקו עין בכיוון שלנו". (צילום: עדי אבישי)

עמי כברי

ארנון זאבי, רק בן 21, אלוף ישראל בחתירה וחייל משוחרר, כבר למד על בשרו: "כשאנחנו מגיעים למשרדי ההתאחדות לספורט ברחוב מרמורק בתל־אביב, הוא מספר, במיוחד בשנה אולימפית, הם תמיד שואלים: 'כמה חותרים יש לכם? בכמה אנשים מדובר?' וכשאנו עונים להם 'ששה־שבעה', הם צוחקים: והגזו בשביל זה אתם רוצים שנזרוק מאות אלפי דולארים?"

זאבי וחבריו אינם מבטיחים מדלייה אולימפית ראשונה לישראל אבל גם אם אין 50 חותרים במים, כמו שדורשים ובצדק כמינימום להתייחסות בהתאחדות לספורט – זאבי טוען, שהוא ושאר החותרים הם עדיין "הרבה יותר ספורט מהענף מספר 1 בארץ", הענף שבו הדרישות הכספיות מתחילות ב"מגיע לי".

"כשאני מסתכל על הכדורגלנים המפונקים, אלה שדורשו כמה אלפי דולרים כמענק בשביל לנצח באוקיאניה, זה באמת מכעיס אותי. אני יודע שבשביל 15 אלף דולר, סכום המענקים שהם רצו בשביל טורניר, שנסתיים בכשלון די צורב, אנחנו יורקים דם. הכסף הזה ממן לנו נסיעה אחת לאירופה של חמישה חותרים. אני כועס עליהם, כי אוכל אותי, שמה שהולך אליהם בלי חשבון יוצא בעצם מהכיס שלי".

ארנון, גבר חסון, גדל מימדים, עוסק בחתירה מגיל 13. הוא מחזיק בתואר אלוף ישראל מגיל 14, שבע שנים ברציפות, אבל את הופעת הבכורה שלו באליפות העולם, עשה רק לפני שנה.

אז למה הוא מתלונן? "אני מתאמן פעמיים ביום, וזה כולל 3־4 פעמים בשבוע אימון משקולות. לעומת זאת, יוצא לי להתחרות ברצינות אולי 5 פעמים כשנה, כאשר 'הרצינות' הזאת היא במושגים של ישראל, וזה באמת צחוק. כשאני מגיע לאליפות העולם, אני מתחרה מול חותרים שמגיעים לשם לאחר 100 תחרויות באותה עונה. אני חסר נסיון בתחרויות רצינות. באליפות האחרונה, באנגליה, סיפרנו למזרח־גרמנים, שיוצא לנו להתאמן משהו כמו אימון וחצי ביום. הם חשבו שאנחנו צוחקים עליהם".

זאבי, ספורטאי וגם דיפלומט על קצה המזלג, יבצע איגופים ענקיים ורק לא יציין את מילת הכישוף "תנאים". החגיגה הביקורתית שעשתה עיתונות הספורט מהמילה הזאת, יושבת אצלו טוב בראש. "אין אצלנו רצינות בארץ". אני מוכן להודות כאן ובפה מלא, שהתואר שלי, כאלוף ישראל, זה צחוק. אחת הפעמים הבודדות שהרגשנו מהי תחרות אמיתית, היתה באליפות המועדונים האחרונה שהשתתפנו בה בוילרבאך, אוסטריה. תיחרנו בצוות בלגי, צוות מצויין, והיינו צריכים לצמצם פער של כ־15 מטר. עלינו להתקפות (סידרה של חתירות מואצות שדורשות מאמץ משולב ורב – ע.ב.) כמו מטורפים כל כמה מטרים, בסוף הגענו ככה אחריהם", הוא אומר ומציב כפות ידיים במרחק של כ־20 סנטימטר. "זו תחרות שאני יכול לומר בפה מלא שקידמה אותנו המון, התבגרנו כחותרים. בסוף תחרות כזאת, אתה מרגיש שירקת דם ועשית כל מה שיכולת. לחבא, אתה תדאג להשתפר ולהיות מקצועי יותר".

ארנון והצוות שלו– אילן טבצ'ניק, איתן בינשטוק ותמיר זאבי, אחיו – ימשיכו, מן הסתם, לקלל בשקט גם אם הם יודעים שענף החתירה עוד לא הגיע אפילו לשלב החיתולים. שלא כמו בכדורגל, אצלם, אפילו כמה שורות בעיתון, זה חלק בלתי נפרד מהישג: "אנחנו לא ענף פופולארי וזה ידוע לנו. אבל אולי הכתבה הזאת תעורר כמה אנשים בהתאחדות לזרוק עין לכיוון שלנו. מאד הייתי רוצה לראות שמקימים פה עתודה של חותרים, כדי שגם למי שהספורט הזה דווקא מעניין אותו, תהיה זכות קיום". ■

אלופת החורף, מכבי דרום ת"א הופתעה בבית וגבעתיים הופתעה בחולון – הפסדים שסיבכו את צמרת הטבלה ■ הפתעה הפתעה: הפועל הרצליה ניצחה את דקל רעננה ■ חברות חדשות ב"מועדון ה־100" ■ גמר גביע המדינה: ב־8 במאי

הפועל דקל רעננה. עומדים משמאל: המאמן חיים חור, גיא רינת, רוני לנמן, צביק'ה עשת, שרה מווס (מנהלת). כורעים: נל ברעם, גידי מווס, אריאל קרפיבקה, ליעז נורי, ארז כנר

חד־גדיא בת"א

צבי גלפרין

גמר גביע המדינה לילדים ביום א' 8 במאי, יפגיש את, מחזיקת הגביע מכבי חיפה והפועל ברוש גבעתיים. בחצי הגמר, בגבעת חיים ונצר סירני, ניצחה חיפה את אליצור נתניה 63–55 וגבעתיים את מכבי ירושלים 37–30.

הליגה עומדת לפני סיומה. רוב הקבוצות שסיימו כאלופות חורף יהיו גם האלופות כמחוזן. ת"א א' הוא המחוז המעניין מכולם: אלופת החורף מכבי דרום ת"א הופתעה בביתה כשנוצחה בידי מכבי צבר ראשל"צ 63–44. ברוש גבעתיים שחיכתה למעידת מכבי, הופתעה בחולון בידי ברוש המקומית ב־52–35. במשחק נוסף בעל השלכות לבכורה ניצחה צבר את ברוש חולון 52–46. התוצאות קבעו שהקרב על ראשות הטבלה ידחה עד לשריקת הסיום.

במחוז פ"ת הופתעה המובילה, הטבלה הפועל דקל רעננה בידי הפועל הרצליה 42–47. בדרום א' נוצחה באר טוביה בידי אליצור אשקלון 36–42. ההפסד השאיר את הזירה בלעדית לא.ס. אשקלון.

חברות חדשות ב"מועדון ה־100": אליצור נתניה שניצחה את מ.ס. אבן יהודה 17–121 וקצרין שניצחה את חורקש 20–106. דקל רעננה עברה פעם שנייה את 100 הנקודות בנצחה את הפועל פ"ת 16–100.

התוצאות, כפי שהתקבלו מאיגוד הכדורסל:

● **גליל עליון:** שדה נחמיה – ק.שמונה 55–54, נאות מרדכי – מליה 62–33, עינות ירדן – הגושרים 51–43, סאסא – שדה נחמיה 48–40.

● **צפון:** יסוד המעלה – איילת השחר 55–51, מחניים – ראש פינה 68–28, קצרין – הפועל צפת 53–28, חולתא – הפועל צפת 46–36, מרום הגליל – איילת השחר 45–41, מחניים – מרום הגליל 51–42, אליצור צפת – חוקוק 78–39, יסוד המעלה – חוקוק 59–32.

● **עמק הירדן:** אפיקים – בני יהודה 60–30, אשדות יעקב – גוש חיספין 66–44, לביא – בני יהודה 62–44, לביא – עין דור 34–33, רמות גולן – אפיקים 43–39, אשדות יעקב – בני יהודה 90–45.

● **בית שאן:** גבע – יזרעאל 47–24, קישון – ניר דוד 33–32, בית השיטה – צעירי שדה אליהו 48–26, גבע – צעירי שדה אליהו 68–13, ניר דוד – שדה אליהו 43–40, קישון יזרעאל – שדה אליהו 53–40, יזרעאל עפולה – בית השיטה 52–18, עין חרוד איחוד – בית שאן 87–63, בקעת בית שאן – יזרעאל 47–27, יזרעאל עפולה – עין חרוד איחוד 63–33.

● **עמקים:** נצרת עילית – הרי אפרים 85–32, שומריה – נהלל 72–34, מרנין – קישון העמק 42–35, קישון העמק – דברת 38–32, מרנין טבעון – יפעת 64–41, שומריה – נצרת עילית 57–47, מרנין – קרית טבעון 77–27, עוגר עפולה – הרי אפרים 33–28.

● **מפרץ:** כפר יאסיף – קרית צפון 34–25, בני נהריה – הפועל כרמיאל 45–34, בני נהריה – מג'דל כרום 63–35, בני נהריה – קרית צפון 68–20, כפר יאסיף – בני ביאליק 49–40, נהריה – הפועל כרמיאל 48–34, משגב – קרית צפון 49–47.

● **חיפה:** קרית ביאליק – הר הכרמל 55–37, ק.אתא – שלום ק.אתא 53–17, ק.ביאליק – ק.אתא 75–44, יגאל חיפה – ק.שמואל 76–30, יוסף חיפה – יגאל חיפה 53–37, ק.ים – כפר גלים 61–39, הר הכרמל – צור שלום 49–36, יוסף חיפה – צור שלום 65–33, צור שלום – קרית שמואל 40–24.

● **חדרה:** פרדס חנה – בית"ר בנימינה 73–27, גבעת אולגה – ג'ת 45–32, מכבי חדרה – ג'ת 42–31, גן שמואל – שדות ים 50–24, מכבי חדרה – מעגן מיכאל 45–24.

● **שומרון:** כפר ויתקין – בית יצחק 79–15, מגל – בית יצחק 61–32, בית יצחק – מכמורת 30–27, יהודה חדרה – בית יצחק 47–22, ג'ח איחוד – יהודה חדרה 56־36.

● **נתניה:** געש – מכבי נתניה 40–18, מ.ס. נתניה – תפוז אבן יהודה 54–21, הפועל נתניה – אליצור נתניה 37–36, בני בית יצחק – אליצור נתניה 59–12, בני בית יצחק – תפוז אבן יהודה 35–27, בני בית יצחק – מכבי נתניה 64–19, געש – חרות 39–38, קובה נתניה – געש 60–31, שפיים – הפועל נתניה 57–41, מכבי קובה נתניה – מכבי נתניה 64־19.

● **שרון:** סכיון כפ"ס – יחדיו רעננה 49–34, א.ס. רמה"ש – הפועל כפ"ס 31–30, מורח רעננה – צעירי הרצליה 40–33, אלפי מנשה – צפון רעננה 63–42, יחדיו רעננה – מכבי כפ"ס 58–25.

● **סיתו:** גבעת השלושה – צעירי הרצליה 60–51, הדס גבעתיים – אריאל 53–39, צעירי הרצליה – הדס גבעתיים 53–49, הדס גבעתיים – אליאנס ת"א 50–28, גבעת שמואל – אריאל 96–22, צעירי הרצליה – כלנית הוד השרון 62–43, גבעת שמואל – מודיעים 65–12, גבעת השלושה – אליאנס ת"א 52–13, דקל רעננה – גבעת שמואל 45–37, דקל רעננה – גבעת השלושה 48–36.

● **דן:** רמת אביב – אליצור בני ברק 47–32, בני הרצליה – מכבי בת ים 68–32, ק.אונו תפוח – אליצור בני ברק 61–24, בני הרצליה – אליצור בני ברק 42–32, משה"כ ר"ג – בית"ר ר"ג 59–39, בית"ר ת"א – תפוח ק.אונו 57–47, רמת אביב – בית"ר ר"ג 52–40.

● **ת"א א':** מרכז ר"ג – בני יהודה 77–61, דרום ת"א – אליצור בת־ים 53–24, מרכז ר"ג – הוד השרון 40–37, מכבי רעננה – נוה דוד 79–37, בני יהודה – מכבי רעננה 63–44, ברוש גבעתיים – מכבי רעננה 84–36, ברוש חולון – מרכז ר"ג 45–44, צבר ראשל"צ – ברוש גבעתיים 64–63 (!!).

● **ת"א ב':** ארז רמה"ש – דרום בת ים 45–44, מרכז רעננה – ארז 49–43, הפועל ת"א – נוה דוד 41–39, ערן פ"ת – אתרוג גבעתיים 60–50, הדס חולון – מכבי ת"א 36–27.

● **שפלה:** אורן חולון – תל כביר 66–33, הפועל בת־ים – מכבי יפו 46־34, צפון ת"א – מכבי יפו 37–13, בני ברית – לב ת"א 62–15.

● **מרכז:** נוה מונסון – חרוב חולון 94–34, נוה מונסון – לוד 47–19, רמת אפעל – אליצור ראשל"צ 52–40. ■

תחדיטוטו

שישו שכטמן

סיפור קטן

השבוע התקלקל לי משהו במער־כת החשמל של האוטו. כמו תמיד, כשיש לי בעיות בשטח זה, נסעתי לציון, חבר טוב וחשמלאי טוב.

רק ראה אותי נכנס למוסך שלו, מיד הודיע: "ואתה לא מתבייש לבוא אלי היום?". הופתעתי מאד. בדרך כלל קבלת הפנים כוללת הרבה "אהלנים", קפה ושמחה, ופתאום – מין הודעה שכזאת. "מה קרה?", שאלתי. "בוא ותראה", אמר ציון כשנכנסנו למחסן ושם, מודבק על קיר, טופס הטיוטה מהמחזור שעבר. הצצתי וראיתי: 14 ניחושים נכונים.

"את הטופס הזה רציתי לשלוח (8 כפולים, 256 טור), ובמקום זאת, שלחתי טופס של 384 טור. במקום 14 יש לי 11"...

אם גם לכם קורה שאתם רוצים לשלוח טופס מסויים ואחר כך מתחרטים ושולחים אחר, אל תשמרו את הטיוטה. זירקו את הטופס ותשכחו ממנו, אחרת גם לכם יהיה מצב רוח כמו לציון.

תחזית למחזור טוטו 35

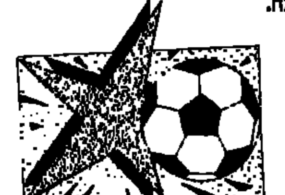
1. חולון – הפועל פ"ת. גם בשבת שעברה, הוכיחה חולון שהיא קבוצה טובה והתקפית. גם האורחים מפ"ת טובים. משחק פתוח ר"ו, 2.

2. באר־שבע – כפ"ס. שתי מנצחות השבת שעברה נפגשות לעימות בו ירצו שתיהן להפגין את הכדורגל הטוב שלהן. משולש.

3. בית"ר ת"א – שמשון ת"א. למרות התבוסה בשבת שעברה, שמשון לא תרצה "לאבד גובה" באחת מעונותיה הטובות. לבית"ר אמנם התקפה טובה, אבל הגנה בינונית. נצחון לשמשון.

4. הפועל ת"א – מכבי נתניה. משחק קל לניחוש – מאחר שכל תוצאה בו אפשרית. פחות ממשולש לא מספיק.

5. מכבי פ"ת – מכבי ת"א. פ"ת ירדה כבר מהלאומית, אבל משתפרת ממשחק למשחק. ת"א, השנה, בגדר תעלומה, אבל במשחק זה כנראה תנצח.

6. הפועל לוד – בית"ר ירושלים. לוד ירדה סופית ובית"ר ירושלים שמחה שזהו המצב...לא כך חשבו אוהדיה הרבים. x, 2.

7. מכבי חיפה – בני יהודה. באמצע משחקי גביע הטוטו החלה חיפה לשחק ומאז לא הפסידה באף משחק. שתי הקבוצות "מריצות" צעירים וחיפה, במגרשה, עדיפה. 1 "סולו".

8. יהוד – יבנה. למרות שהשתיים לא יעלו ולא יירדו, הן הוכיחו בשבת שעברה שהן משחקות "בלי חשבון". קשה להאמין שיבנה תוכל בנצחון חוץ שני רצוף. 1, x.

9. שעריים – חדרה. משחק קשה לניחוש, מאחר שקשה לדעת באיזה מצב רוח תהיה חדרה...כל תוצאה אפשרית.

10. הפועל רמת גן – הפועל טבריה. טבריה צמצמה בשבת את הפער בינה לבין המקום השני ויודעת שיש עוד 18 נקודות בקופה. המטרה בפלייאוף: לקחת את כל הקופה: 2,1.

11. הפועל ירושלים – הפועל חיפה. גם בליגה הארצית יש לנו השנה קרב אליפות. חיפה ניצחה בליגה פעמיים וקשה להאמין שתעשה זאת בשלישית, אבל בכדורגל ובטוטו הכל אפשרי...משולש.

12. עכו – בית"ר נתניה. עכו ירדה מזמן ונתניה לא רוצה להצטרף אליה...הוסיפו לכך את העובדה שעכו איבדה שחקן בהרחקה. סמנו כמונה 2.

13. עמידר – בתים. מאבק אמיתי בין קבוצות המצויות עמוק בתחתית. שתיהן סיימו בשבת שעברה בתיקו אפס ומי שתנצח – תצליח לראות את האור בקצה המנהרה...משולש.

14. יפו – הכח. בשבת שעברה ניסינו x סולו במשחק האחרון בטופס – והצלחנו. ננסה גם הפעם. ■

הליגה הלאומית

גמר רגל־עליון

(לאחר 27 משחקים)

1.	הפועל ת"א	20–34	52
2.	מכבי נתניה	30–44	48
3.	כפר־סבא	25–31	43
4.	באר־שבע	17–25	41
5.	שמשון	25–31	41
6.	הפועל פ"ת	35–37	38
7.	בית"ר ת"א	25–33	37
8.	צפרירים	27–27	33

גמר־רגל תחתון

1.	בני יהודה	18–23	35
2.	מכבי חיפה	30–34	35
3.	בית"ר י־ם	37–33	33
4.	מכבי ת"א	30–34	30
5.	הפועל לוד	58–16	18
6.	מכבי פ"ת	41–16	14

הליגה הארצית

גמר־רגל עליון

(לאחר 27 משחקים)

1.	הפועל י־ם	29–31	58
2.	הפועל חיפה	15–29	56
3.	הפועל טבריה	35–56	53
4.	מכבי יבנה	25–29	43
5.	הפועל חדרה	37–46	40
6.	שעריים	37–34	36
7.	הפועל ר"ג	28–24	36
8.	הפועל יהוד	39–38	33

גמר־רגל תחתון

1.	מכבי יפו	28–27	34
2.	הכח	30–26	30
3.	בתים	33–26	27
4.	בית"ר נתניה	38–25	27
5.	רמת עמידר	39–25	26
6.	הפועל עכו	43–20	18

הצעות השבוע

שיטות מלאות

סולידי

	1	x	2
1	X		
2	X		
3		X	
4	X		X
5		X	
6	X		X
7	X		
8		X	X
9		X	
10	X		
11	X		X
12	X		
13	X		
14		X	

שלשות /
כפולים 4
טורים 16

הפתעות

	1	x	2
1	X		X
2		X	
3			X
4	X		
5	X		X
6		X	
7		X	X
8	X	X	
9		X	
10			X
11		X	X
12		X	X
13		X	
14	X		

שלשות /
כפולים 6
טורים 64

הגיוני

	1	x	2
1	X		
2	X		X
3		X	
4	X	X	X
5			X
6			X
7	X	X	
8	X		X
9	X		X
10		X	X
11	X	X	
12		X	
13	X	X	
14	X		

שלשות 1
כפולים 7
טורים 384

לעשירים

	1	x	2
1	X	X	X
2	X	X	X
3	X	X	X
4		X	
5			X
6			X
7	X		
8		X	
9			X
10		X	X
11	X	X	
12			X
13	X	X	
14	X	X	

שלשות 3
כפולים 4
טורים 432

שיטה מצומצמת

	1	x	2
1	X		X
2	X	X	X
3			X
4	X	X	X
5			X
6		X	X
7	X		
8	X	X	
9	X	X	X
10	X		X
11	X	X	X
12			X
13	X	X	X
14		X	

שלשות 5
כפולים 4
3,888 טורים מלא
432 טורים בשיטה המצומצמת

	1			2			3			4			5			6			7			8			9		
	1	x	2	1	x	2	1	x	2	1	x	2	1	x	2	1	x	2	1	x	2	1	x	2	1	x	2
1	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X
2			X		X		X					X		X		X					X		X		X		
3			X			X			X			X			X			X			X			X			X
4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5			X			X			X			X			X			X			X			X			X
6		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X
7	X			X			X			X			X			X			X			X			X		
8	X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X	
9		X		X					X	X					X		X				X		X		X		
10	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X	X		X
11	X					X		X			X		X					X			X		X		X		
12			X			X			X			X			X			X			X			X			X
13			X			X			X		X			X			X		X			X			X		
14		X			X			X			X			X			X			X			X			X	

קבוצת קואופראטיב דן. עומדים, מימין: יוסף חסדאי (מאמן), יהודה ליאופולד, יוסף קפלוטו, מאיר שבו, יעקב חזן, רוני זמיר; משה קפלוטו, אלפונסו לוזון, בני ברו (מנהל), אוזר

ברד שערים

בעימות בין הקאנטרי־קלאב לבנק דיסקונט בכדורגל הובקעו 7 שערים ■ בל"ל וחברת חשמל בראש טבלת ליגת הפליי־אוף ■ מאבקים צמודים בכדורסל

רועי בן־נתן

בנק לאומי וחברת החשמל, ממשיכות לצעוד בראש טבלת הליגה בכדורגל, לאחר שהשיגו נצחונות רחוקים על דן ובנק הפועלים. משחק רב שערים היה בעימות בין הקאנטרי קלאב לבין בנק דיסקונט (4–3).

מאבקים צמודים ברוך כלל התנהלו במשחקי הכדורסל שנערכו בימים האחרונים ובעימות בין הבנקים ניצח בנק דיסקונט את הבינלאומי 53–47.

התוצאות כפי שנתקבלו מהועדה המארגנת של המשחקים בליגות למקומות עבודה במחוז ת"א:

● כדורגל: בל"ל מ. – דן ת"א 0–1, בזק תקשורת – קאנטרי קלאב 2–2, דיסקונט – תע"ש ת"א 1–0, תנובה – קואופרטיב דן 0–0, הבינלאומי – ידיעות אחרונות 1–0, קואופרטיב דן – משרד הבטחון 1–3, בנק עליה – מלון הילטון 2–0, בזק תקשורת – תע"ש ת"א 3–1, סהר ביטוח – תנובה 1–2, חברת החשמל – בנק הפועלים 1–0, הפניקס – עירית ת"א 1–2, כלל מ. – אגד ת"א 2–1, קאנטרי־קלאב – דיסקונט 4–3, תנובה – משרד הבטחון 1–3, סהר – הבינלאומי 2–0, ידיעות אחרונות – קואופרטיב דן 2–1..

● כדורסל: הסנה – הבינלאומי 53–36, דן ת"א – תע"ש ת"א 44–41, יבמ – ויזה 38–37, מנורה – כלל ביטוח 37–35, ידיעות אחרונות – דטה מיכון 65–44, קואופרטיב דן – כלל מערכות 63–48, אגד מחסן מרכזי – כלל מ. 57–43, ויזה – בזק תקשורת 47–46, דן ת"א – בנק הפועלים 61–51, תע"ש ת"א – הסנה 52–33, יבמ – ברק 47–41, בנק דיסקונט – הבינלאומי 53–47, חברת החשמל – כלל מ. 54–53, רפי זהב – ברק 61–47, ריגיטל – ירקון טורס 55–49.

קט־רגל, ליגה בכירה
(פליי אוף עליון)
(לאחר 14 משחקים)

.1	בנק לאומי*	12–50	36
.2	בזק תקשורת	21–53	35
.3	עזיז הסטקיה	23–44	32
.4	עירית ת"א**	19–39	30
.5	בנק הפועלים	30–35	28
.6	ת. אוירית***	28–30	22

* משחק חסר; ** 2 משחקים חסרים
*** משחק עודף

כדורגל, ליגה א'
(פליי אוף עליון)
(לאחר 12 משחקים)

.1	בנק לאומי	3–31	33
.2	חב' חשמל	9–28	33
.3	בנק פועלים*	18–22	29
.4	עירית ת"א**	12–18	25
.5	הפניקס*	18–14	25
.6	דן ת"א**	12–17	23
.7	אגד ת"א	19–14	22

* משחק עודף, ** 2 משחק חסר

כדורגל, ליגה ב'
(פליי אוף עליון)
(אחרי 15 משחקים)

.1	י.אחרונות	18–47	40
.2	קואופ' דן	10–32	38
.3	סהר*	29–31	32
.4	הבינלאומי*	22–18	30
.5	תנובה	18–21	30
.6	משרד הבטחון**	21–24	27

* משחק חסר; ** 2 משחקים חסרים

כדורסל, ליגה א'
(פליי אוף עליון)

.1	אגד מחסן מרכזי	13	24
.2	חב' חשמל	12	23
.3	כל"ל מרכז	13	22
.4	חב' השמירה	11	20
.5	כל"ל מיכון	12	18
.6	אלתא	13	18

כדורסל, ליגה ב'
(פליי אוף עליון)

.1	רפי זהב	12	22
.2	יבמ	12	20
.3	ויזה	11	19
.4	בזק תקשורת	11	18
.5	ברק	11	17

כדורסל, ליגה ג'
(פליי אוף עליון)

.1	מנורה	12	23
.2	קרית שלום	13	23
.3	משטרת איילון	13	23
.4	נווהה	12	18
.5	כלל ביטוח	12	17

שלום שלום

לִפְנֵי שָׁבוּעַ חָגַגְנוּ אֶת יוֹם הַהוּלֶּדֶת הָאַרְבָּעִים שֶׁל מְדִינָתֵנוּ, מְדִינַת־יִשְׂרָאֵל. אַךְ עָלֵינוּ לִזְכֹּר כִּי לֹא רַק 40 שָׁנָה מָלְאוּ לְיִשְׂרָאֵל. בְּעֵת הַחֲגִיגָה הַגְּדוֹלָה עַל כֻּלָּנוּ לִזְכֹּר אֶת הַגִּיל שֶׁל עַמֵּנוּ – נוֹסִיף לָאַרְבָּעִים הַשָּׁנִים אֶת 2000 שְׁנוֹת הַגָּלוּת, נוֹסִיף עוֹד אֶלֶף שָׁנִים עַד לִימֵי דָּוִד הַמֶּלֶךְ וְאַל נִשְׁכַּח עוֹד יוֹתֵר מֵאֶלֶף שָׁנִים מֵאָז אַבְרָהָם אָבִינוּ. כָּךְ שֶׁאָמְנָם מָלְאוּ 40 שָׁנָה לְהַכְרָזַת מְדִינַת־יִשְׂרָאֵל, אֲבָל אָנוּ חוֹגְגִים קִיּוּם שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל בֶּן אַלְפֵי הַשָּׁנִים.

● עָמוֹס בַּר

אושר... אסיתי
צילום אורלי לוצם

הַקְּטָטָה

סְתָם אָמַרְתִּי לְפֶרִי מִלִּים לֹא יָפוֹת
הוּא רָגַז וּבָעַט בִּי בְּעִיטָה
אָז הִשְׁלַכְתִּי עָלָיו נְיָרוֹת וּקְלִפּוֹת
כָּךְ הִתְחִילָה בֵּינֵינוּ הַקְּטָטָה.

עַכְשָׁו עַל יָדָיו חַבּוּרוֹת אֲדֻמּוֹת
וּשְׂרִיטָה מְכֹעֶרֶת עַל הַפָּנִים
וְלִי בָּעֵינַיִם לוֹחֲצוֹת הַדְּמָעוֹת
וְכָאַב עַז שׁוֹלֵחַ מִבִּפְנִים.

שׁוּב אָנוּ נְכוֹנִים אֶחָד מוּל הַשֵּׁנִי
כִּסְתָם בְּרִיוֹנִים וּפִרְחָחִים
אֲבָל בְּתוֹכֵנוּ כְּבָר, פֶּרִי וַאֲנִי,
מִצְטַעֲרִים וּנְבוֹכִים.

● אלי רוה

דברי חכמה שונים

"סְמוּכָה הַזֹּאת עוֹשָׂה אַפְלָיוֹת. זֶה לֹא הוֹגֵן. כֻּלָּם שָׁוִים." הַתְּחוּשָׁה הַמּוֹבִילָה לְמִשְׁפָּט הַזֶּה הִיא אַחַת מֵאַבְנֵי הַיְסוֹד שֶׁל הַסְּבָרָה שֶׁלָּנוּ. לְכֻלָּנוּ אוֹתָן הַחוֹבוֹת, כֻּלָּנוּ צְפוּיִים לְעֹנֶשׁ וְזֶה אִם נַעֲבֹר עַל הַחֹק, וּלְכֻלָּנוּ אוֹתָן זְכֻיּוֹת.

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה: אֱמֹר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן"... וְכָךְ נִפְתַּחַת פָּרָשָׁה בַּתּוֹרָה הָעוֹסֶקֶת בִּמְיֻחָד בַּכֹּהֲנִים. תֹּאמְרוּ: אֵיפֹה הַשִּׁוְיוֹן? צָרִיךְ מְאֹד שֶׁהַשִּׁוְיוֹן לֹא יֵהָפֵךְ לַאֲחִידוּת. הֲרֵי אַף אֶחָד לֹא רוֹצֶה שֶׁלֹּא יִהְיוּ רוֹפְאִים מִפְּנֵי שֶׁאָז לֹא יִהְיֶה שִׁוְיוֹן בֵּין הָרוֹפֵא וּבֵין מִי שֶׁאֵינוֹ רוֹפֵא. בָּרוּר לָנוּ כִּי לְכָל אֶחָד יֵשׁ תַּפְקִיד, וְהַתַּפְקִידִים שׁוֹנִים. הָעַוְּלָה נוֹצֶרֶת כַּאֲשֶׁר בַּעֲלֵי תַּפְקִיד מְסֻיָּם חוֹשְׁבִים שֶׁהַתַּפְקִיד מַקְנֶה לָהֶם זְכֻיּוֹת מְיֻחָדוֹת וּפוֹטֵר אוֹתָם מֵחוֹבוֹת.

בְּמֶשֶׁךְ הַהִיסְטוֹרְיָה חַי עַם יִשְׂרָאֵל בִּתְחוּשָׁה שֶׁהוּא שׁוֹנֶה מֵעַמִּים אֲחֵרִים. תְּחוּשָׁה שֶׁכָּזֹאת יְכוֹלָה לְהוֹבִיל לְהִתְנַהֲגוּת לֹא יָפָה אִם נַחְשֹׁב שֶׁאֲנַחְנוּ טוֹבִים יוֹתֵר, בַּעֲלֵי פָּחוֹת חוֹבוֹת וְיוֹתֵר זְכֻיּוֹת. אֲבָל אִם לֹא כָּךְ חוֹשְׁבִים, אֶלָּא מַרְגִּישִׁים שֶׁיֵּשׁ לָנוּ תַּפְקִיד מְיֻחָד – כְּשֵׁם שֶׁיֵּשׁ רוֹפְאִים, מְהַנְדְּסִים, וְאִכָּרִים – אָז הַיִּחוּד לֹא פּוֹגֵם בְּשִׁוְיוֹן. כֻּלָּם שָׁוִים. אַךְ לְכָל אֶחָד תַּפְקִיד מִשֶּׁלּוֹ, וְהַתַּפְקִיד מְחַיֵּב, דּוֹרֵשׁ, וּמַצִּיב אֶתְגָּרִים.

● משה מאיר

ספורים על רעי

סבתא ורעי בגן הצבורי. רעי מתרוצץ ממתקן למתקן. את הנדנדות אינו מחבב במיוחד אך לעמת זאת רבה אהבתו למגלשות; הוא עולה ויורד תוך תרועות גיל וצחוק מתגלגל.

למגלשות עוד תפקיד נכבד. כאשר מופיע הכלב הגדול מן הבית הסמוך, רץ רעי מהר מהר אל המגלשה ושם, כאשר הוא יושב למעלה בטוח מכל רע, הוא אפלו מכריז:

– אני אוהב נורא את הכלב הזה.
סבתא מבינה ללבו של רעי ומנסה להסביר:

– אין מה לחשש. לכל היותר ילקק קצת, ירחרח מעט וילך לדרכו.
וסבתא מוסיפה:

– "אם אין מרגיזים אותו הוא אינו נושך".

רעי מקשיב, שוקע במחשבות, ואז אומר:

– "אבל אולי הרגיזו אותו עוד קדם".
לסבתא יש רעיון:

– "אולי נקנה לך ליום ההולדת כלב קטן, מתוק?"

"כן", משיב רעי בהתלהבות, "אבל כלב לא חי".

בדרך הביתה מן הגן קונים גלידה בקיוסק של שלמה.

אשה עם כובע רחב שולים והרבה טבעות על הידים נגשת ומבקשת קפסת סיגריות.

רעי מרים את ראשו המתלתל ומסתכל על האשה ולפתע הוא אומר בקול רם וצלול: – סיגריות – זה מגעיל אותי!

נעמי ויגר

שירי שטות

מה זה כבר יכול להיות?
ליריד הלך יואב.
מה זה כבר יכול להיות?
לא הגיע עד עכשו.

הבטיח לקנות לי שמלה מקטיפה,
הבטיח לקנות לי מצנפת יפה,
הבטיח לקנות לי סרטים לשער,
הבטיח, הבטיח – ואין שום דבר.

מה זה כבר יכול להיות?
ליריד הלך יואב.
מה זה כבר יכול להיות?
זמן עבר והוא לא שב.

הבטיח לחזור ולהביא הפתעות,
הבטיח, הבטיח, הרים וגבעות,
הבטיח לבוא עם פרחים מלוא הסל,
הבטיח, הבטיח – לא בא וחסל.

מחוך הספר
"אמא אווזה"
בהוצאת מורן.

הדולפין

ביום אילתי בהיר אחד הציג עצמו דולפין חברותי לפני תושבי החוף. בימים מעטים בלבד כבש את לבם של כל צוללני האזור. הכל התחיל על חוף מועדון "אקוה ספורט" באילת. חבורת צוללנים, שישבה להנאתה על החוף, הבחינה לפתע כי המצוף במים משתולל בצורה קצת מוזרה, כאלו מישהו מנענע אותו מלמטה. וילי אלפרט, בעל המועדון וצוללן ותיק, מהר להכנס המימה, עם משקפה ושנורקל, כדי לבדק מקרוב את התעלומה.

"להפתעתי", הוא מספר, "הבחנתי בדולפין גדול המגרד את גופו בשרשרת המחברת את המצוף לקרקעית הים. לקחתי הרבה אויר לריאות, צללתי לקרקעית, לעמק 6 מטר, וצפיתי בו משם, כדי לא להפחידו. כשעליתי בחזרה לנשם אויר, צלל הדולפין במפתיע לאותו המקום שממנו צפיתי בו, והסתכל עלי במשך אותו הזמן. היה נדמה לי שהוא צוחק עלי".

"החלטתי להתחכם לו וירדתי כלפי הקרקעית, כשאני מבצע תרגיל של סבובי ברג. כשעליתי בצע גם הוא את אותן תנועות כמוני, כשבצועו כמובן הרבה יותר מרשים משלי". כך הם השתעשעו להם במשך דקות ארכות. אך כשנסה וילי להתקרב וללטף בחבה את גופו של הדולפין התרחק הדולפין לאחור, מבלי לסוים לו להתקרב.

כידוע לכל מי שבקר אי פעם באילת אין הדולפינים נפוצים במפרץ. וילי החליט לפתח יחסי חברות עם הדולפין שבא מרחוק. למטרת החליט להדק את קשריו עם הדולפין החכם. אף הפעם הכין עצמו מראש לשחיה ארכה מתחת למים. הוא הצטיד בכל אביזרי הצלילה למיניהם – משקפה על הפנים, מכלי אויר על הגב, חליפת צלילה על הגוף, סנפירים על כפות הרגלים ושאר הציוד. הוא התקרב בשחיה מהירה למצוף שבו נפגשו יום קדם בדיוק באותה השעה שבה נפגשו אתמול. כשהדולפין לא הגיע לפגישה התחיל וילי לקרא לו, כשהוא מחקה בקולו את צליל קולו הדק של הדולפין.

לא עברו יותר מכמה דקות והדולפין הופיע במקום. "הפעם הוא היה היוזם של המשחק", מספר וילי. "הוא צלל לקרקעית, כשראשו כלפי מטה, ונצב כך בעמידת ראש על הקרקעית, בלי לזוז. לאחר מכן צפה ממני שאעשה בדיוק כמוהו. עמדתי עמידת ראש בקרקעית הים, והרגשתי איך הדם עולה לי לראש. נאלצתי לעלות בחזרה. הוא נראה מאשר. 1–0 לטובתו. אך עדין לא הניח לי לגעת בו.

"שחיתי לצדו, כשאני מחקה בכל יכלתי את שחית הדולפין, המרחפת מעל פני המים. הוא התאים עצמו לקצב השחיה האטי שלי. נראה כאלו הוא מנסה ללמד אותי את שחיתו המיחדת". במשך ימים היו השנים משתעשעים, עד שלבסוף העז הדולפין להתקרב ולהתחכך באיש. "היה זה רגע מרגש. הוא חש בטחון ונתן לי ללטפו", נזכר וילי.

איך אפשר לאהב חבר מבלי לקרא לו בשמו? וילי החליט לכנות את הדולפין בשם דפי. הוא היה נעלם לשבוע־שבועים ואחר כך חוזר שוב לחופי אילת לבקר את חבריו הרבים. דפי הדולפין מצא לו משפחה, ביניהם צוללנים ששמעו את שמו מרחוק והרבה ילדים תושבי אילת. צות טלויזיה הגיע במיחד מאנגליה, כדי לצלם אותו לתכנית על דולפינים ידידותיים ברחבי העולם. דפי התפרסם יותר, ורכש לו הרבה חברים.

מאז ההכרות הראשונה עברה חצי שנה. דפי הפך בן־בית בחופי אילת. ילדים היו משחקים אתו בחוף הים והוא היה מרכיב אותם על גבו. אנשים מכל רחבי הארץ היו באים ומתפעלים ממנו והוא אהב בני אדם. לספור הזה יש מוסר השכל חשוב שכדאי שנזכר. "כיום אני מצטער שפתחתי את הידידות הזאת בינינו", אומר וילי.

"לבני אדם אסור בשום אפן ליצור קשר עם חיות פרא השיכות לטבע. הסוף יכול להיות רע ומר. בגלל חסר הבנה בין אנשים זרים לבין החיות התמימות האלה, הנותנות את מבטחן בכל אחד ואחד".

תיק סגור

תקציר הפרק הקודם: בגלל הרצון להרוויח כסף מביא רונן לבלה מישלוח מן הירקן, לסרות ה"ברוגז" בינה ובין אימו.

פרק 27: תיבה גדולה מלאה בשטרות כסף

כשגמר רונן לפרוק כל מה שהיה בארגז, שאלה אותו בלה אם הוא רוצה לשתות משהו קר. הוא סימן בראשו שאינו רוצה. "ואולי גלידה? אני יודעת שאתה אוהב גלידות!"

רונן זכר שעליו להיות אדיב אם רצונו נתשר וענה בחצי קול: "לא, תודה". "מזמן לא היית אצלי, רונן, בוא, תראה איזה יופי של דברים קיבלתי מחוץ־לארץ".

רונן רצה לומר לבלה שהוא ממהר, אבל הוא היה נבוך מכדי לדבר. "בוא, בוא, גם מגיע לך משהו, לא?" רונן הלך אחרי בלה ואמר לעצמו: רק שלא תתן לי איזה צעצוע מחורבן.

"בדרך־כלל אני נותנת שקל או שניים לבחורים שמביאים משלוחים מן הירקן. ולך אתן שלושה", אמרה, אבל כשחיפשה בארנקה מצאה רק שני שקלים, ולכן הלכה למזנון והוציאה משם תיבה גדולה. "אני מקווה שיש לי כסף קטן", אמרה ופתחה את מכסה התיבה. מבטו של רונן ליווה את תנועותיה, והוא נדהם לראות את שפע השטרות היקרים שבלה היתה הופכת בהם כדי למצוא עוד שקל אחד לתת לו. התיבה היתה כה מלאה, ששטרות אחדים נפלו לרצפה.

"הנה, מצאתי", קראה בלה והוסיפה: "אולי בכל זאת תשתה משהו קר לפני שאתה הולך?" רונן לקח את הארגז כשהוא מנענע בראשו לסימן שאינו רוצה לשתות.

בלה ליוותה אותו לדלת ונפרדה ממנו בלבביות. הירקן קיבל את פניו בקריאה שיזדרז קצת, כי בינתיים נוספו עוד ארבעה ארגזים למשלוח, בדרך פגש את אמו שטיילה עם לילך. היא הביטה בו ואמרה בקול שנתערבבו בו תמהון, גאווה ודאגה: "ממתי התחלת לעבוד אצל הירקן? לא כבד מדי בשבילך הארגז הזה?"
"זה בסדר", קיצר רונן ורצה להמשיך.
"רגע, רונני, תשמע, עשיתי קנייה די גדולה בסופרמרקט ואין כבר משלוחים הביתה. אז השארתי שם את הסלים. אתה מכיר את הסלים שלנו. עכשיו אני רואה שכבר מאוחר. תעשה לי טובה ותביא אותם. בסדר?"
"יש לי עוד משלוחים, אמא".
"אוי, רונני, אל תעבוד קשה מדי. לא בריא לסחוב דברים כבדים... בוא מוקדם הביתה, ותביא את הסלים שלי. אני מבקשת".
"אתה הבן הכי טוב בעולם", אמרה לו אז אמו, כשבא עם הסלים הביתה.
רונן שב וזכר את מילות השבח הללו ורק אז התעורר פתאום ממחשבותיו. הוא היה בשדה בתוך הצל שהטיל הברוש, ולצדו אביגדור השותק. כעס שטף אותו. כפיות הטובה של אמו, המשקפים במקום המצלמה, בלה, אביגדור, הכל התערבל בתוך הכעס הזה. הוא ראה את אביגדור יושב לצדו וממתין, דרוך למוצא פיו, וידע שאם רק יבקש, ימלא אביגדור כל משאלה שלו. פתאום אחזה בו התרגשות והוא התרומם בקפיצה.

המשך בשבוע הבא

דורית אורגד

גבע חובב טבע

הָעֲטַלֵּפִים – חֲמוּדִים, מוֹעִילִים וְיָפִים

בעתונים, ברדיו ובטלויזיה התפרסמו ידיעות מסמרות שער: עטלפים נוראים מתנפלים על עוברים ושבים בתל־אביב!

אנשים מבגרים ומלמדים ספרו בקול נפחד איך רדפו אחריהם העטלפים, איך הם רצו להסתבך בשערות ראשיהם – ובכלל, נראה שהעטלפים התכונו לחטף איזה נערה צעירה...

מוזר לשמע כל זאת. משנה ומטפש שכיום יש המאמינים באמונות טפלות. מפני שכל הידיעות הן "שטויות במיץ עגבניות".

העטלפים היפים לא מתנפלים על אנשים. העטלפים היפים פשוט מחפשים מזון. עטלפי פרות מחפשים פרי. עטלפי חרקים מחפשים יתושים ופרפרי לילה.

הם עושים זאת בלילה. יש להם יכולת להסתדר בחשך. יש להם כשר לעוף כמו לוינים.

הרצון לפגע באנשים לא קים בראש החמוד שלהם. זה קים רק בראש של האנשים.

בקרוב נספר על העטלפים היפים, העוורים לאנשים, ונגלה לכם קצת ממעשיהם המפלאים.

עמוס בר

התנצלות
את הכתבה מה – 14.4.88 על "עונת הצפרות" כתבה בלהה וינשטוק דבורין

כמו שכבר נחשתם בודאי יש לספור הזה סוף עצוב. יום אחד מצאו כמה צוללנים את דפי על שפת הים באילת ללא רוח חיים. התברר שהוא נסה לשחק עם חילים בעבר השני של מפרץ אילת, כפי שלמדו אותו חבריו מישראל. החילים הירדניים, שלא הבינו את כוונותיו הטובות, חשבו לתמם שהוא מתקיף אותם וירו בו. דפי הצליח בכחותיו האחרונים לשחות את הדרך הארכה מחוף עקבה בירדן לאילת, כדי למות בקרב חברים. עד היום ממשיכים חבריו מאילת להזכיר את שמו באהבה רבה, למרות שעברו כבר 10 שנים מאז.

אולי עכשו תתנו גם אתם מקום בלבכם לזכרו של דפי, ידידו הטוב ביותר של האדם. גם זכרו תמיד את מוסר ההשכל של ספור האהבה הזה – החיות בטבע הן בדיוק כמו תינוקות ולפני שיוצרים אתן קשר מעמיק, צריך לבדק קדם כל אם יש ביכלתנו להשגיח עליהן ולדאג לצרכיהן יומם וליל, ממש כמו שמטפלים בתינוק בן שנה.

עופר סטרסבורג

דפי הדולפין

